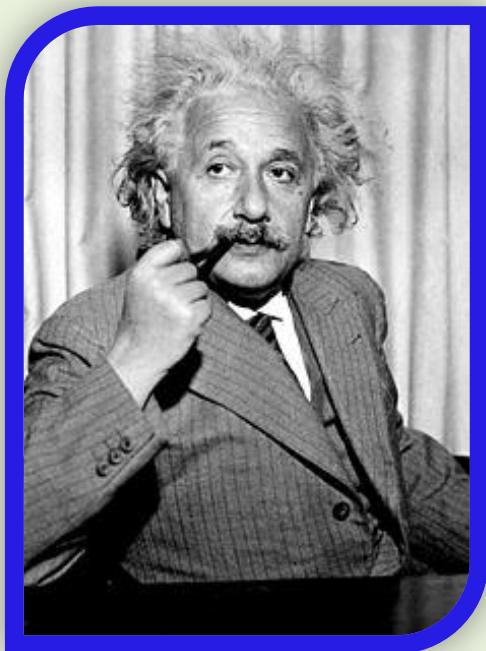

SCIENCE MAGAZINE

MONTHLY

MARCH'17

FPST - KHAMMAM - ప్రచురణలు

THE PEAK

SCIENCE MAGAZINE

సంఖ్య: 1

పీఎస్టి : 30

మాసపత్రిక

సంఖ్య: 6

పెల : ఉచితం

ప్రధానకులు

ఎం.ఆబిరిత్థ, కుమార్, స్కూల్ అసిస్టెంట్,
జి.ఎ.ఎ.ఎ. తల్లింపాడు, భాష్యం జిల్లా.

నొవెల్సులు

డి.జి.గానథ్ శ్రేర్, స్కూల్ అసిస్టెంట్,
జి.ఎ.ఎ.ఎ.ముత్తగూడె, భాష్యం జిల్లా.
President, FPST - Khammam

శ్రీ.శ్రీనివాస్, స్కూల్ అసిస్టెంట్,
జి.ఎ.ఎ.ఎ.కోమ్మన్స్ పట్లి, భాష్యం జిల్లా.
General Secretary, FPST - Khammam

Best compliments from FPST – Khammam

FPST -KHAMMAM -ప్రమాదాలు

లోపలి పేజీల్

ఈ సంచికల్న ఏముంటాయో చూద్దామూ.....

ఈ సంచిక పదవ తరగతి ప్రత్యేక సంచికగా వెలువడుతున్నందున కాన్ని తీల్పికల
ను తాత్కాలికంగా నిలిపివేయాలి.

- ✓ అద్భుత ప్రపంచం
- ✓ సేనవర్ణ తెలుసా?
- ✓ ఆలోచించండి - చల్చించండి
- ✓ సందేహాలు - సమాధానాలు
- ✓ కవర్పేజీ కబుర్లు
- ✓ ప్రయోగాన్ని సులభంగా చేస్తామూ!
- ✓ తాను కరుగుతూ ఇతరులకు వెలుగునిచ్చే క్రావ్యాస్తి
- ✓ పదవ తరగతి విద్యార్థుల ప్రత్యేకం
- ✓ కేలండ్రి
- ✓ ఈ నెలల్న ప్రతిరోజు

ఆవేకాక పదవ తరగతి విద్యార్థులకు ఉపయోగ పడే అంశాలు ప్రత్యేకంగా ఇవ్వడం జరిగింది.

ఆది మన పత్రిక. మనకోసమే, మనమే రాసుకుంటున్న పత్రిక.

నెల నెలా పత్రిక ఎప్పుడాన్నిందా అని ఎదురు చూస్తారని ఆశేష్టా.....

ఆక చదవండి.

వాయి ప్రాండ్లి!

ఒకున్నాళి! ఈ తెలుగే పూర్వంధమైయే నూతన విజ్యంవత్తికినిఁ అందిని ముంపుగా వుఫొండ్లు.

ఈమన్ భవతిన్ని ప్రశ్నపీఠిన తోషము జీతయు సైన్య బింబింగా జుముకున్నిటిన్నిఁ మనంకినిఁ తెలుసు. సైన్య బింబింగా ఎంతో ఉత్సవింగా జుముకున్నిఁ, అవేవిధంగా ప్రతి పనిని ఎంతో పుషచరుగా చేయాలన్న కోరుకుంటున్నిఁ. ఈ ఆరు సంచిక చవపడం వైపి ఆ పుషచరును మీరు తప్పుకు పాంచుతిరు. గత సంచికలను ఓగా ఆచాలించిరు. ముంత చనిని అణ్ణపాయాలను ఏంపినంపును మీకు కృతజ్ఞుతలు. చీలా మంది మౌగ్గణ్ణును తమ సాంత ఖర్మాతే ఖుంట తీసి వెలి వెలి ఏడులలోని పేద లిఫ్లులను అందజేస్తున్నిఁ. వెలిని ధ్వన్యకొనుములు.

మరిణ్ణుక ప్రాండ్లింతో ప్రతి సంచికలో మీకు జ్ఞాతువునం క్రికపడాలని ప్రయత్నిస్తున్నిఁ. మీ వైపి ఈ సంచిక పేద ఎడి లిఫ్లులను చేరుకున్నంపును చీలా సంతోషంగా కుంది. ఇంమును సహారిం చన పుటినేపాణ్ణిములను, ఉపాణ్ణిములను కృతజ్ఞుతలు.

ముఖ్యంగా ప్రత్యేక వెబోష్ట్ లను నిర్వహిస్తున్న రంజోన్ అటీ, ఓత్తి త్తునివిసిపిల్లు గార్టు వెలి వెబోష్టులో శాఖలు పేశేలానే ఈ సంచికను ప్రమిలించికంపును వెలినికి ప్రత్యేక ధ్వన్యకొనుములు.

ఇక్క ఈ సంచికను చవప తరగతి పరీష్టలు క్షాసి విజ్యోన్లను, అతడి చవపచోయే విజ్యోన్లను ప్రత్యేకంగా తయారు చేయడం జిలగింది.

ఇంములో విజ్యోన్లను మరియు ఉపాణ్ణిములను పూచుకలు కూడా ఇంపుం జిలగింది.

ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే ప్రతి తెలా దేనికదే ప్రత్యేకం.

ఈ పూర్వాన్ని మీ ముంపును తీసుకురిపడంలో సహాయ చింపికి తీయోభాలాఘాలను, రచయ తలను ఖమ్మం జెల్లా భోతిక రథాయక జాట్లు ఉపాణ్ణిముల ఫార్మరం తరువరక త్వామయ పూర్వక కృతజ్ఞ తలుతెలయచేయుచుట్టికు.

మీకు ఎంతో జ్ఞాన ఉపయోగపడుతుందని నమ్మకంతే.....

మీ

అద్భుత ప్రపంచం

స్కూల్:

యం.జీఎస్.ఎస్.కెఫ్, ఇంపు త్రఫుకు
శైవరిషావ.

అయ్యచోయ్! ఏను ఎన్న అమృతాలు సృష్టించిన కుది.....

హాయ్ [ప్రైండ్], పరీక్షలు రాయబోతున్నారు. ఆ పరీక్షలలో మీరు విజయం సాధించాలని, ప్రథమంగా నిలవాలని కోరుకుంటున్నాను. పట్టుదలతో సాధించండి. పట్టువిడవకండి. ఈ భూమి మీద కొంతమందికి కొన్ని సంఘటనలు ఎందుకు జరుగుతాయో ఎవ్వరికీ తెలియదు. అందులో కొందరికి ఆ సంఘటనల వలన అంగవైకల్యం ఏర్పడింది. అయినప్పటికీ మొక్కవేని ఛైర్యంతో వారు అమృతాలు సృష్టించారు. వీరే సాధించగా లేనిది, అన్నీ వున్న మనం సాధించలేమా! ఆలోచించండి....

మీకోసం, మీలో స్వార్థి నింపడం కోసం అంగవైకల్యాన్ని సైతం లెక్కచేయక విజయం సాధించిన వారిలో కొందరి గురించి ఇక్కడ ఇస్తున్నా.....

ఐదు సంవత్సరాల వయసులో తెలియక చేసిన చిన్న తప్పు వలన కాళ్ళు చేతులను పోగొట్టుకున్న వీరి పేరు రాజా మహేంద్ర ప్రతాప. వీరిది మన ప్రాదరాబాదే. ఇప్పుడు Finance and Accounts Officerగా ONGC, Ahmedabadలో పనిచేస్తున్నారు. 29 సంవత్సరాల వయసు గల ఈయన తన పనులన్నింటిని తానే చేసుకోగలరు. రెండు కాళ్ళు, రెండు చేతులు లేసప్పటికీ ఏ ఆధారం లేకుండా నడవగలరు, కంప్యూటర్ ఉపయోగించగలరు. ఏదు MBA పూర్తి చేసారు. ప్రమాదం జరిగిన తర్వాత దాదాపు పది సంవత్సరాలు ఇంటికి పరిమితమైనారు. అప్పుడు ఈయనకు వారి SISTERS చాలా సహాయం చేసారు. పైకల్యాన్ని సైతం లెక్కచేయక, తాను చదివి, ఉద్యోగం చేస్తూ, ఇతరులకు సహాయం చేసే స్థాయికి ఎదిగిన వీరు మనకు ఎంతో స్వార్థిదాయకులు.

వీరి గురించి పూర్తి సమాచారం కోసం చూడండి: <http://enabled.in/wp/i-am-capable-of-doing-all-of-the-m-raja-mahendra-pratap/>

ఈయన భారత స్విమ్మర్ శరత్ మహాదేవరావు గ్రైక్యాడ్ . వీరిది బెంగుళూరు. ఈయన తన అంగ వైకల్యాన్ని లెక్కచేయకుండా అనుకున్నది సాధించాడు. కష్టానికి తగిన ఘలితం వుంటుంది అని నమ్మిన వ్యక్తి.

తన అద్భుత ప్రదర్శనను కొనసాగిస్తూ ఆసియా పారా గే మ్యూ లో ఆరు పతకాలను సాధించాడు. తద్వారా ఒకే ఆసియా క్రీడల్లో (పారా గే మ్యూ తో కలిపి) అత్యధిక పతకాలు గలిచిన భారతీయ కీడాకారుడిగా చరిత్ర సృష్టించాడు. ఇప్పటిదాకా ఈ రికార్డు 'పరుగుల రాణి' పీటీ ఉష పేరట ఉండేది. 1986 ఆసియా క్రీడల్లో ఉష నాలుగు స్వర్చాలు, రజతంతో కలిపి ఐదు పతకాలు సాధించింది. ఈయన కూడా మనకు స్వార్థిదాయకులే. వీరి గురించి పూర్తి సమాచారం కోసం చూడండి:

https://en.wikipedia.org/wiki/Sharath_Gayakwad

నైవెకరో తెలుస్తా?

- విద్యాసాగర్, స్కూల్ అపిషెంట్,
బెల్లంపల్లి, మంచిర్యాల జిల్లా.

డియర్ ప్రాంక్స్!

ఈ శీర్షికలో ప్రతి నెల ఒక మూలకం తన గురించిన ఆసక్తికర విషయాలను మనతో పంచుకుంటుంది. వాటిలో కొన్ని మనకు తెలిసినని ఉండవచ్చేమో! కానీ తెలియనిని కొన్నెన్నా పుండవచ్చుగా! చదివితేనే కదా తెలిసేది.
కాబట్టి మీరు చదివి మీ అభిప్రాయాలను చెప్పండి

హలో ప్రాంక్స్! బాగున్నారా! నేను మీకు ఉపయోగపడే నెంబర్ 19వ మూలకాన్ని. అదేనంటీ! పొటాషియంను. నా పరమాణుసంఖ్య 19. మూలకాల పట్టికలో 4వ పీరియడ్ మరియు 1A గ్రూప్కూ చెందిన దాన్ని. నన్ను 'K' తోసూచిస్తారు. అదేంటీ! పొటాషియం ఐతే **P** అని ఉండాలనిగానీ, 'K' అని ఉండేంటీ అను కుంటున్నారా! ఇంకోకరికి **P** అని ఉంది అందుకే నాకు నచ్చలే. నన్ను లాటిన్ భాషలో Kalium అంటారు. అందుకని నాకు 'K' అని పేరు పెట్టారు. ఇప్పటి వరకు చాలా మూలకాలు వాటి గొప్పలు చెప్పుకున్నాయి కదా! వాటిలాగే నాకూ చాలా విలువ ఉంది. పొటాషియం అయానులు జీవకణాలలో అవసరం. జీవ వ్యవస్థల పొటాషియం లోపం, తగ్గుదల వలన రకరకాల హ్యాదయ సంబధిత వ్యాధులు సంక్రమించు అవకాశం ఉంది.

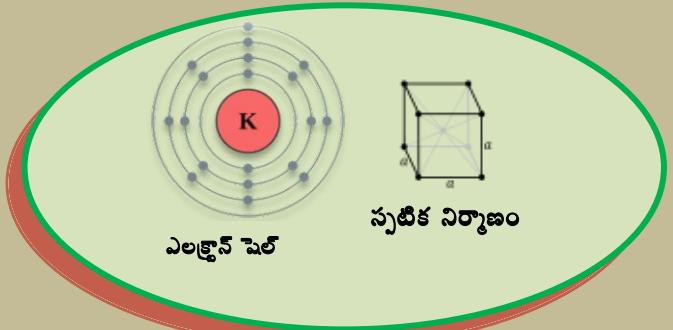
మొక్కల కణజాలంలో పొటాషియం ఏర్పడు తుంది. తాజాపళ్ళు మరియు కాయగూరలలో పొటాషియం తగినంత లభిస్తుంది. ఈ కారణం చేతనే మొక్కల బూడిదనుండి పొటాషియాన్ని గుర్తించి వేరుచేయుగలిగారు. మొక్కల బూడిద (potash) నుండి పొటాషియం లభించడం వలన ఈ మూలకానికి పొటాషియం అనే పేరు వచ్చింది. మీరు తింటున్నారుకదా! ఐనా నేను గర్వ పడకుండా హైడ్రోజన్, ఆక్సిజన్, కార్బోన్ లలాగే, మీరు తినే ఆహారంలోనూ ఉంటాను అదెలాఅంటారా? మీరు అంతా చదవితే మీకే తెలుస్తుంది.

నేను వెండిలా తెల్లగా ఉండు ఝారలోహన్ని. నీటితో మరియు **గ్రాలి** లోని ఆక్రూజనుతో చురుకుగా, వేగంగా మరియు తీవ్రంగా రసాయనిక చర్య జరుపుతాను.

నా(పొటాషియం) యొక్క ఉనికిని మొదటగా 1807 లో సర్ హంప్లీ దేవి గుర్తించాడు . సంకేత పదం K. ఈ సంకేతపదం నియో లాటిన్ పదం kalium పదంలోని మొదటి అక్షరము K ను సంకేత పదంగా తిసుకోవడం జరిగింది. స్వాభావికంగా లభించే పొటాషియం మూడు ఐసోటో పులనుకలిగి ఉంది. అందులో ⁴⁰K అనుసంది రెడియో డార్యూకట (క్రియాప్రాణీల రసాయనికంగా పొటాషియాన్ని పోలి ఉండటం వలన మొదట్లో ఈరెండింటిని ఒకటిగానే భావించేవారు. 1702 లో వీటి నుండి ఎర్రడు లవణాలు భిన్నమైనవిగా ఉండటం గమనించారు. చివరకు 1807 లో విద్యుత్తు విశ్లేషణ ద్వారా ఈ రెండింటిని వేరు చెయ్యడం ద్వారా ఇవి వేరు వేరు మూలకాలని స్వప్తమైనది. ప్రకృతిలో పొటాషియం అయానిక్ లవణాలుగా లభిస్తుంది.

అన్నట్ట మరిచిపోయాను, మీ శరీర భాగాలను ఎక్కువే, స్క్యూనింగ్‌ల ద్వారా ఎలా చూస్తారో మమ్మల్ని వర్ణపటాల ద్వారా చూస్తారు. నా ఫోటోలను చూడండి.

ఆవర్తన పట్టికలో నా స్థానం :

Skupina →	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	2
↓ Perioda	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	He
	1 H																		
2	3 Li	4 Be																10 Ne	
3	11 Na	12 Mg																18 Ar	
4	19 K	20 Ca	21 Sc	22 Ti	23 V	24 Cr	25 Mn	26 Fe	27 Co	28 Ni	29 Cu	30 Zn	31 Ga	32 Ge	33 As	34 Se	35 Br	36 Kr	
5	37 Rb	38 Sr	39 Y	40 Zr	41 Nb	42 Tc	43 Ru	44 Rh	45 Pd	46 Ag	47 Cd	48 In	49 Sb	50 Te	51 I	52 Xe			
6	55 Cs	56 Ba		72 Hf	73 Ta	74 W	75 Re	76 Os	77 Ir	78 Pt	79 Au	80 Ho	81 Tl	82 Pb	83 Bi	84 Po	85 At	86 Rn	
7	87 Fr	88 Ra		104 Rf	105 Db	106 Bh	107 Hs	108 Mt	109 Ds	110 Rg	111 Cn	112 Uut	113 Fl	114 Uup	115 Lv	116 Uus	117 Uuo		
	Lantanidi	57 La	58 Ce	59 Pr	60 Nd	61 Pm	62 Sm	63 Eu	64 Gd	65 Tb	66 Dy	67 Ho	68 Er	69 Tm	70 Yb	71 Lu			
	Aktinidi	89 Ac	90 Th	91 Pa	92 U	93 Np	94 Pu	95 Am	96 Cm	97 Bk	98 Cf	99 Es	100 Fm	101 Md	102 No	103 Lr			

మీ నిత్యజీవితంలో నేను :

నన్న సిత్యజీవితంలో ఎక్కుడెక్కుడ ఎలా వాడుతారో చూడండి.

1. మీ శరీరంలో నేను(పొట్టాపియం) :

మీ శరీరంలో పొట్టాపియం వెలుపలి కణజాల ద్రవంలో అంతర్భుగం. మీ శరీరంలో సుమారు 250 గ్రా.ల పొట్టాపియం ఉంటుంది.

ఎరు రక్తకణాలలో మరియు ఇతర కణాలలో 90% ఉంటుంది. ఇంకా 10% వెలుపలి కణజాల ద్రవంలో ఉంటుంది.

ఉపయోగాలు

- ఆమ్ల-ఖార సమతుల్యాన్ని కణాలలో పరిరక్షిస్తుంది.
- కణాలలో అతిముఖ్యమైన కాటయాన్
- మాంసకృతులు పెరగడానికి నేను(పొట్టాపియం) అత్యంత ప్రాముఖ్యం. ప్రతీ 6-25 కణజాల మాంసకృతుల ఉత్పత్తికి 117 మి.గ్రా.ల నేను(పొట్టాపియం) అవసరం.
- గ్లోబ్ ఉత్పత్తిని నేను(పొట్టాపియం) ప్రేరపిస్తాను.
- కండరాల సంకోచనానికి నేను(పొట్టాపియం) చాలా అవసరం.

సామాన్యంగా మీలో 3.8-5.0 మి.షక్యూలంట్/లీ.ల నేను(పొట్టాపియం) ఉంటాను. ఒకవేళ దీనికంటే తక్కువగా మీ శరీరంలో ఉన్నట్టుతే మీకు హైపోకెలిమియా అనే ఆరోగ్య సమస్య వస్తుంది.

ప్రాపోకేరీమియా లక్షణాలు

- కండరాల బలహీనత,
- పుక్కపాతం,
- సరాల బలహీనత
- గుండె వేగంగా కొట్టుకోవడం,
- గుండె ధమనులకు మరియు మూత్రపీండాలకు గాయాలవ్యడం,
- గుండె కండరాలు బలహీనపడటం.

ఒకవేళ నేను(పొటాపియం) మీ శరీరంలో ఎక్కువైనపుడు ఈ స్థితిని చూస్తారు.

ప్రాపర్ కేరీమియా లక్షణాలు

దీని లక్షణాలు

- కండరాలు మరియు సరాల ఒత్తిడికి లోనవ్యడం,
- గుండె వేగం తగ్గిపోవడం, గుండె చప్పుడు మందగించడం,
- గుండె స్ఫుంబించడం,
- బలహీనత,
- మానసిక రుగ్గుతలకు గురికావడం,
- స్వర్గము కోల్పోవడం,
- మూత్రపీండాలు పని చేయకపోవడం,
- తీవ్ర నిర్జలీకరణకు గురికావడం

పారిశ్రామిక రంగంలో నా ఉపయోగాలు

నన్ను(పొటాపియం) మరియు నా యొక్క మిశ్రమ పదార్థాలను పలుపారిశ్రామిక ఉత్పత్తుల తయారిలో వాడతారు.

- గాజు/కాచము, మరియు సబ్బుల తయారిలో వాడతారు
- పొటాపియం ప్రాడాక్స్ బలమైనగాఢ ఝారగుణములను కలిగి ఉన్న నా(పొటాపియం) యొక్క సమ్ముఖన పదార్థం. దీనిని గాఢమరియు బలహీన అఘ్ఘాలను తటస్థికరించుటకు ఉపయోగిస్తారు. రకరకాలైన లవణాలను ఉత్పత్తి చేయుటకు ఉపయోగిస్తారు. మరియు శాకమూనెల పరిశ్రమలో నూనెలలోని విడిగా ఉన్న **కోప్పు ఆఘ్ఘాలను** తీగించుటకు ఉపయోగిస్తారు. పొటాపియం సైన్సెడును బంగారు, వెండి వంటిలోహాలను కరగించుటకు ఉపయోగిస్తారు
- పొటాపియం క్రోమెట్సు ఇంకులు (ink) రంగులు, అగ్గిపెట్టెలు, బాణాసంచా వంటివి తయారుచేయుటలో ఉపయోగిస్తారు.

మీ ..... పొటాపియం

ఆలోచించండి - చర్చించండి

ఈ శీర్షికలో ప్రతి నెలా 6 సుండి 10వ తరగతి వరకు గల పైన్ము పుప్పకంలోని 'అలోచించండి - చర్చించండి'లో ఇచ్చిన వాటిలో ఒక ప్రశ్నకు జవాబు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. మీరు కూడా జవాబులు పంపవచ్చు. సరియైన దానిని ప్రశ్న రించబడును.

ప్రశ్న: CH_3COOH నందు గల ప్రమేయ సమూహం ఏది? దీనిని ఎలా పరీక్షిస్తారు?

జ: CH_3COOH నందు గల ప్రమేయ సమూహం పేరు ఆమ్లం ---COOH . ఇథనీయు ఆమ్లం ను ఛార స్వభావం గల KOH, NaOH లతో చర్య జరిపినపుడు నోడియం ఎసిటోచార్ మరియు నీరు ఏర్పడతాయి. $\text{CH}_3\text{COOH} + \text{NaOH} \rightarrow \text{CH}_3\text{COONa} + \text{H}_2\text{O}$.

ప్రశ్న: తటస్థ జీవితముల్లో నుండి కంటే Mg^+ అయాను నుండి ఎలక్ట్రోనిక్స్ లో వేయడం కష్టం ఎందుకు?

జ: తటస్థ పరమాణులు కంటే ఏక ధనాత్మక అయాను కేంద్రుక ధనావేశం ఎక్కువ కావునా బాహ్య ఎలక్ట్రోనిక్స్ పై ఆకర్షణ బలం ఎక్కువ. అందుకే Mg^+ నుండి ఎలక్ట్రోనిక్స్ ను తీసి వేయడం కష్టం.

డి.జగదీశ్వర్, మ్యాల్ అసిస్టాంట్, జి.ప.ఉ.పా.ముత్తగూడెం, ఖమ్మం.

జనవరి నెల పజిల్ - 5 విజేత

బహుమతిని గెలిచిన విద్యార్థిని యం.కృష్ణాపేణి, 10వ తరగతి(EM),

జి.పి.పోచ.యన్. గాట్ల నరసింహపూర్, వరంగల్ జిల్లా. వారికి త్వరలో బహుమతి పంపబడును.

అచ్చుం చెప్పుడు ఐటం లొంగెంది,

ఎందుకంటే అది కున్నలో

తిప్పించుస్తే ఫోరఫి పెంచుతుంది..

నిజియతి కరుం లొంగెంది

అది కున్నలో ఎనుర్చుటే ఫోరఫి పెంచుతుంది...

సందేహాలు - సమాధానాలు

ఈ తీర్మానంలో మీకు వచ్చిన సందేహిలకు అనుభవణ్ణలచే సమాధానాలు ఇవ్వబడతాయి. మీకు వచ్చిన సందేహణ్ణి పెంటించే పూర్తి వివరాలతో ప్రతి నెలా 27వ తేదీ వరకు మాకు పంపండి. ఈ నెలలో మీరు పంపిన సందేహిలకు వచ్చే నెలలోజివాటులు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అంతే కాదండియో! ఒకలక్కి వచ్చిన సందేహిలకు మరొకకు కూడా సమాధానాలు పంపబడ్డాయి నీ సమాధానం పంపిన వారి వివరాలు కూడా ప్రచురించడం జరుగు తుంది.

రమేష్,
జి.ప.ఉ.పా.ముత్తంగి,
నిజాముబాద్ జిల్లా.

ప్రశ్న) ను పంపినవారు: జి.వెంకట్‌పేట, పదవతరగలి, ZPSS Mallepalli, Khammam Dist.

*ప్రశ్న : *గడియారంలో మూడుముళ్ళు వేర్చేరు వేగాలలో ఎలా తిరుగుతాయి?

జవాబు: ఒకప్పుడు 'కీ' ఇవ్వడం ద్వారా ఒక సర్పిలాకార స్ప్రింగ్‌లోకి శక్తిని నింపినపుడు , అది తిరిగి యథాస్థితికి చేరే క్రమంలో విడుదల చేసే యాంత్రిక శక్తిని ఉపయోగించుకుని గడియారపు ముళ్ళు తిరగేవి. నేడు ఎలక్ట్రానిక్స్ పరిజ్ఞానంలో వచ్చిన విఫ్లవాతృక మార్పుల ద్వారా ప్రత్యేకమైన విద్యుత్ సర్యూట్ ద్వారా క్వార్టెస్ (Quartz) స్పుటీకానికి విద్యుత్ను పంచినప్పుడు అది జరిపి సంకేర వ్యక్తిగతి చాల యాంత్రిక శక్తితో గడియారపు ముళ్ళను నడిపిస్తున్నారు. ఈ సర్యూట్కు కావలసిన శక్తిని చిన్న బోత్తాము ఘటం(button cell) ద్వారా సమకూరుస్తారు. కాబట్టి పాత 'కీ' గడియారమైనా కొత్త క్వార్ట్ గడియారమైనా మొదట తన శక్తిని ఓ చక్కానికి బదలాయిస్తుంది. ఇది ఓ పళ్ళ చక్కం (toothwheel). దీనికి వివిధ వ్యాసార్థాలు ఉన్న మూడు వేర్వులు పళ్ళ చక్కాలను అనుసంధానిస్తారు. ప్రధాన చక్కానికి ఉండే పళ్ళకు అనుగుణంగా అనుసంధాన చక్కాలకు ఉన్న పళ్ళ సంఖ్యను మార్చడం ద్వారా అవి వేర్వులు వేగాలతో తిరిగేలా చేస్తారు. ఆ చక్కాలకే గడియారం డయల్షై తిరిగే ముళ్ళను కలుపుతారు. ఆయా చక్కాల వేగాన్ని బట్టి గడియారంలో ఒక ముల్లు గంటలను , ఒక ముల్లు నిమిషాలను , మరో ముల్లు సెకస్టను సూచించేలా వేర్వులు వేగాలతో తీరుగుతాయి. ఇలా అవసరాన్ని బట్టి మరిన్ని చక్కాలను, ముళ్ళను కూడా అనుసంధానించుకోవచ్చును.

జవాబు పంపిన వారు : రమేష్ , స్క్రూల్ అసిస్టింట్ , జి.ప.ఉ.పా.ముత్తంగి. సంగారెడ్డిజీల్స్

గత నెల పజిల్ సమాధానం:

పజీల్ -4 (డిసెంబర్) నకు 100 రూపాయల బహుమానం పోందిన వారు:

B.Sivani, 10వ తరగతి, ZPHS ఆమునగల్లు , రంగారెడ్డి జిల్లా.

ప్రధానోపాధ్యాయుల చేతుల మీదుగా బహుమానం అందుకుంటున్న శివాని

కవర్ హెచ్ కబుర్లు:

వసంత్ గోవారికర్:

ఈ మార్చి నెలలో జన్మించిన భారతీయ శాస్త్రవేత్త "వసంత్ గోవారికర్" గురించి .....

- ❖ జననం: 25 మార్చి 1933 పూణ్య, ఇండియా
- ❖ మరణం: జనవరి 2, 2015 (వయసు 81) పూణ్య, ఇండియా
- ❖ జ్ఞానియత: భారతీయుడు
- ❖ రంగములు: విష్ణువురు శాస్త్రం
- ❖ ప్రతిపాదించిన సిద్ధాంతం: గార్వుర్-గోవారికర్ సిద్ధాంతం = ఈ సిద్ధాంతం ఘనపదార్థాల నుండి ప్రవాహాలకు ఉష్ణము మరియు ద్రవ్యరాళి ల బదీలీ గూర్చి విశేషణ చేయబడిన గ్రంథము.
- ❖ ముఖ్యమైన అవార్డులు: పద్మశ్రీ, పద్మభూషణ
- ❖ బిరుదు: "భారత మాన్యమాన్ నమూనా" పితామహుడు
- ❖ వసంత్ రాంచెండ్ గోవారికర్ (1933 మార్చి 25 - 2015 జనవరి 2) ప్రముఖ భారతీయ శాస్త్రవేత్త, పద్మశ్రీ మరియు పద్మభూషణ అవార్డుల గ్రహీత.
- ❖ ఆయన ఇస్తో కు చీఫ్ గా తన సేవలందించారు. భారతదేశం లో స్నేహీ , టెక్నాలజీ శాఖ కార్యదర్శిగా, 1991-1993 మధ్యకాలంలో అప్పటి భారత ప్రధాని దివంగత పి.వి.నరసింహరావు కు శాస్త్రీయ సలహాదారుగా వ్యవహరించారు. ఆయన అంతరిక్ష రంగంలో విశేష పరిశోధనలు చేసారు. ఆయన వాతావరణం మరియు జనాభా రంగాలలో కూడా తన సేవలనందించారు. 'భారత మాన్యమాన్ నమూనా' పితామహుడిగా పేరుగాంచిన ఆయన తోలిసారిగా స్వదేశీ పరిజ్ఞానంతో వాతావరణ మార్పులను సూచించే వ్యవస్థను రూపొందించిన తోలి శాస్త్రవేత్త.

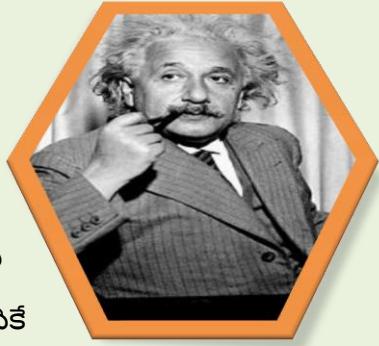
- ❖ వసంత్ గోవారికర్, విక్టం సారాభాయ్ కి ప్రథాన శిఖ్యుడు. ఆయన భారత శాటీలైట్ పరిశోధన కార్యక్రమంలో ఏ.పి.జే అట్లుల్ కలాం, ఈ. వి. చిట్టున్, ప్రమోద్ కాల్, యూ.ఆర్.రావు మరియు ఇతరులతో కలిసి పనిచేశారు.
- ❖ జీవిత విశేషాలు ఆయన పూణే లో ఒక బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో మార్చి 25 1933 న జన్మించారు. తరువాత ఆయన మహారాష్ట్ర లోని కోల్కతాపూర్ జిల్లాలో ప్రారంభవిద్య మరియు గ్రాహయేషన్ చేసారు. 1950ల ప్రారంభంలో పరిశోధనల నిమిత్తం ఇంగ్లొండు వెళ్లారు. ఆయన ఎం.ఎస్.సి మరియు కెమికల్ ఇంజనీరింగ్ లో పి.పొచ్.డి లను డా.ఎఫ్.పొచ్.గార్వర్ అధ్వర్యంలో చేసారు. ఆయన పరిశోధనల ఫలితం "గార్వర్-గోవారికర్ సిద్ధాంతం". ఈ సిద్ధాంతం ఘనపదార్థాల నుండి ప్రవాహాలకు ఉష్ణము మరియు ద్రవ్యరాశి ల బదీలీ గూర్చి విశ్లేషణ చేయబడిన గ్రంథము.
- ❖ కెరీర్: ఆయన అంతరిక్ష పరిశోధన, వాతావరణ అంచనా మరియు ఇతర అంశాల పై పరిశోధనలు చేశారు. గోవారికర్ యూక్ అట్టామిక్ ఎనజీ అథారిటీలో కూడా పనిచేశారు. భారత అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ (ఇస్ట్రో)లో పనిచేసిన ఆయన 1979 నుండి 1985 మధ్యకాలంలో విక్టం సారాభాయ్ స్పీన్ సెంటర్ డైరెక్టర్ గా బాధ్యతలను నిర్వహించారు. ఆయన శాస్త్ర, సాంకేతిక మంత్రిత్వశాఖ కార్యదర్శిగా పనిచేశారు. ఆయన 1967లో తుంబాలోని ఈక్వోటోరియల్ రాకెట్ లాంచింగ్ స్టేషన్ లో ప్రోపెల్లంట్ ఇంజనీరింగ్ డివిజన్ కు అధిపతిగా వ్యవహారించారు. ఆయన 1995 నుండి 1998 మధ్య పూణే విశ్వవిద్యాలయ ఉపకులపతిగా పనిచేశారు.
- ❖ అవార్డులు: ఆయనకు భారతదేశంలో ప్రతిష్ఠాత్మకమైన పద్మశ్రీ 1984 ; పద్మభూషణ్ 2008 లోనూ వచ్చాయి. ఆయన పై ఫోండేషన్ అవార్డును కూడా పొందారు.
- ❖ మరణం: ఆయన జనవరి 2, 2015 శుక్రవారం నాడు పుణేలోని దీనానాథ్ మంగేష్వర్ ఆస్పత్రిలో తుదిశ్వాస విడిచారు. ఆయన డెంగ్య, మూత్రనాళ ఇన్స్ట్రుక్షన్స్ కన్సుమ్యాసినట్టు ఆస్పత్రి పసీయూ ఇన్చాచ్యాట్ డాక్టర్ సమీర్ జోగ్ వెల్లడించారు. అప్పటికి ఈయన వయస్సు 82 సంవత్సరాలు

Prepared by Ramzan Ali,
9494362244,
www.manateachers.in

ఆల్బిట్ ఐన్ స్టీన్ :

బహుశా ఈ పేరు తెలియని వారు

ఉండరేమో. శాస్త్ర సాంకేతిక రంగంలో ఆయన చేసిన కృషి అంతా ఇంతా కాదు. నేడు మనం అనుభవిస్తున్న జీవితాలపై అతని ప్రభావం ఇంకా కొనసాగుతుంది. శాస్త్ర సాంకేతిక రంగం ఇంతలా అభివృద్ధి చెందడానికి కారణం అతని సిద్ధాంతాలే. అయితే చాలా మందికి ఐన్ స్టీన్ పేరు మాత్రమే తెలుసు కానీ అతని చరిత్ర చాలా తక్కువ మందికి తెలుసు. అతని జీవితంలోకి వెళ్లే.....

తల్లిదండ్రులు అతని ఒక శాపంగా భావించారు. అతని తల పుట్టుకతోనే వంకర్లు తిరిగి ఉండేది. అది చూసి ఐన్ స్టీన్ తల్లి తన కుమారుడు భవిష్యత్తులో మానసిక వ్యాధితో భాద్ధపడుతాడేమోనని భయపడింది. ఐన్ స్టీన్ సన్నిహితులు అతని పిచ్చివాడిలా జమకట్టేవారు. అతని పైవాహిక జీవితం కూడా అంత సవ్యంగా జరగలేదు. పెళ్ళికి ముందు అతని తెలివితేటలకు ముగ్గురాలైన అతని భార్య మిలేవా , భార్యగా అతని తెలివితేటల్ని ఆస్యాదించలేకపోయింది. ఎప్పుడు తన ఆలోచనలతో పెన్ను , పేపర్ పట్టుకుని ఏదో ఆలోచిస్తూ కూర్చునేవాడు. అయితే ఇదంతా తనకి నచ్చలేదు. భర్తగా తన గురించి పట్టించుకోవడంలేదని ఎప్పుడు ఆరోపిస్తుండేది. అయితే ఏదో ఒకరోజు తాను నోట్లు బహుమతి పొందుతానని దాని ద్వారా వచ్చే సౌమ్య మొత్తం తనకే ఇస్తానని చెప్పాడు. మిలేవా కి అతని తెలివితేటలపై , సామర్థ్యంపై నమ్మకం ఉంది. పైవాహిక జీవితం సరిగ్గా లేనందున వీరిద్దరూ విడిపోవాల్సి వచ్చింది. ఆ తరువాత ఆల్బిట్ ఐన్ స్టీన్ తన బంధువు ఐన ఎల్నా ని పెళ్ళి చేసుకున్నాడు.

గ్రాహయేషన్ పూర్తయ్యక తనమీద తనకే నమ్మకం లేని ఐన్ స్టీన్ ఏదో ఒక ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లో జాబ్ చేయాలనుకున్నాడు . ఉద్యోగ వేటలో ఉన్న ఐన్ స్టీన్ స్వీట్జర్లాండ్ రాజధాని బర్న్ కి వెళ్ళాడు. స్నేహితుడి సపోర్ట్ తో అక్కడి స్టేట్ పేటంట్ ఆఫీస్ లో క్లర్క్ గా జాయిన్ అయ్యాడు. జర్నల్ పోరసత్యాన్ని వదిలి స్వీట్జర్లాండ్ లోనే స్థిరపడాలని నిర్ణయానికి వచ్చాడు. పరికరాలకి పేటంట్ రైట్స్ మంజూరు చేసే కార్యాలయంలో పనిచేయడం అతని లోని శాస్త్రవేత్తని బయటకి తీసింది. అప్పుడు ఐన్ స్టీన్ కి కావలిసినంత బ్లోమ్ ఉండడంతో అతని ఆలోచనలకి పదును పెట్టి ఎవరి ఉపాలకు అందని కొన్ని ప్రతిపాదనలను చేసాడు. అందులో మొదటిది , కాంతి తరంగాల రూపంలో కాకుండా బుల్లెట్స్ లాంటి చిన్న చిన్న విడిభాగాలుగా ప్రయాణం చేస్తుందనే విషయం. ఈ భాగాలనే తరువాత పోటాస్టు అని పీలవడం మొదలు పెట్టారు. అప్పటి శాస్త్రవేత్తలు ప్రతి పదార్థం అణువులతో నిండి ఉంటుందనే విషయాన్ని నమ్మివారు కాదు. అయితే ఐన్ స్టీన్ మాత్రం దీన్ని నిరూపించాడు. అణువుల ఉనికితో పాటు వాటి పరిమాణాన్ని కూడా ఖచ్చితంగా లేక్కాకట్టాడు.

అంతటితో ఆగకుండా $E = mc^2$ అనే ఫార్ములా ని కనిపెట్టి శక్తి కి పదార్థానికి ఉన్న సంబంధాన్ని బయట పెట్టాడు. మనం పదార్థాన్ని చూడగలం తాకగలం కానీ శక్తిని మాత్రం అలా చూడటం , తాకటం అనేవి చేయడం అసాధ్యం , కానీ ఐన్ స్టీన్ మాత్రం శక్తి నుండి పదార్థాన్ని, పదార్థం నుండి శక్తిని స్పష్టించవచ్చని నిరూపించాడు. ఈ సిద్ధాంతంతోనే విశ్వం పుట్టుకకి కారణం ఐన బిగ్ బ్యాంగ్ సిద్ధాంతాన్ని అర్థం చేసుకోవడం సాధ్యమైంది. ఐన్ స్టీన్ మెదడు లో వచ్చిన మరో అద్భుతం ప్రత్యేక సాపేక్షతా సిద్ధాంతం (the special theory of relativity). ఏదైనా వస్తువు కాంతి వేగంతో ప్రయాణిస్తూ కాలం స్థంచించిపోతుంది అనేది దీని సారాంశం. సమయమనేది కొన్ని సార్లు నెమ్మదిగా కొన్ని సార్లు వేగంగా కదులుతుందని అయిన కనుగొన్నాడు. అందరూ అనుకుంటున్నట్టు సమయం స్థిరంగా ఉండడని స్థిరంగా ఉండేది కేవలం కాంతి వేగమేనని

అయిన ప్రకటించాడు. కాంతి వేగం మాత్రమే స్థిరమైనది అనే ప్రతిపాదన నిజమే అయితే మిగిలినవన్నీ దానిపై ఆధారపడి మారిపోతూ ఉండాలి. దీని అర్థం ఒకటే, వేగం పెరిగే కొద్ది సమయం మెల్లగా కదులుతుంది. ఒక వేళ ఏ మనిషునా కాంతి వేగంతో ప్రయాణం చేయగలిగితే సమయం అనేదే ఉండదు. ఒక చోట నుండి బయలుదేరినప్పుడు సమయం ఎంతో , గమ్యాన్ని చేరినప్పుడు కూడా అంతే అపుతుంది. అయితే పైన్ను ప్రపంచం లో ఈ సూత్రానికి ఉన్న ప్రాముఖ్యత అంత ఇంత కాదు. కాలం అనేది అన్ని వేళల ఒకేలా ఉండదని ఐన్ స్థీన్ అర్థం చేసుకున్నాడు. ఒక వస్తువు ప్రయాణిస్తున్న వేగాన్ని బట్టి ఆ వస్తువు విశ్వం లో ఎక్కడ ఉంది అనేదాన్ని బట్టి సమయం మారిపోతుందని మొట్టమొదటి సరిగా తెలియజెప్పాడు. ముప్పే సంవత్సరాలు కూడా నిండని ఆల్భర్ ఐన్ స్థీన్ ఇన్ని విజయాలు సాధించిన, అప్పటి సైంటిస్టులు పట్టించుకోలేదనే చెప్పాలి. అతడి సిదంతాలను ఒక అనామకుడు పిచ్చి సిద్ధాంతాలుగా కొట్టి పారేసారు. వారు ఒక వాదనని వినిపించారు ‘ కాంతి అనేది ఎటు వంగకుండా ఒక దిశగా ప్రయాణిస్తుంది కానీ వస్తువులు అలా కాదు. వస్తువులు ఎప్పుడు కొంచెం కూడా పక్కకు కొరగాకుండా సరళంగా ప్రయాణించడం జరగదు అలాంటప్పుడు దాన్ని కాంతి వేగంతో ఎలా పోల్చగలం ’ అని ప్రశ్నించారు. ఈ వాదనలో నిజం ఉందని ఐన్ స్థీన్ కి అనిపించింది. అయితే అప్పుడు ఐన్ స్థీన్ ముందు రెండే మార్గాలు ఉన్నాయి 1) తన సిద్ధాంతం తప్పని అంగీకరించాలి. 2) కాంతి కూడా తిన్నగా ప్రయాణించటంలేదని నిరూపించాలి. అయితే ఐన్ స్థీన్ రెండవ మార్గాన్నే ఎన్నుకున్నాడు కానీ దాన్ని నిరూపించే మార్గం కనిపించలేదు. అప్పుడే ఐన్ స్థీన్ కి ఒక మెరుపులాంటి ఆలోచన వచ్చింది. భారీ పరిణామం లో ఉండే సూర్యుడి స్వేచ్ఛ ని దూరంగా నెట్టి దాన్ని గొడుగులాగా వంగదీనే ప్రయత్నం చేస్తే అప్పుడు సూర్యుడి కాంతి కిరణాలూ కూడా వక్కంగా ప్రయాణిస్తాయి. కానీ సూర్యుడికి దగ్గరగా ఉండే కాంతి కిరణాలను చూడటం సాధ్యం కాదు. కానీ ఐన్ స్థీన్ కి ఒక ఆలోచన వచ్చింది. సంపూర్ణ సూర్య గ్రహణం రోజు సూర్యుడి ప్రభావం ఇబ్బందికరంగా ఉండదు. అప్పుడు దాని అంచుల వెంటడి ప్రవహించే కాంతి కిరణాలను కెమెరా లో బింధించడం వీలు పడుతుంది. ఇక అంతే ఐన్ స్థీన్ సంపూర్ణ సూర్య గ్రహణం కోసం నాలుగు సంవత్సరాలు నిరీక్షించాడు. అనుకున్న సమయం వచ్చింది కానీ సంపూర్ణ సూర్య గ్రహణం కేవలం అమెరికాలో మాత్రమే కనిపిస్తుందని తెలిసి అక్కడికి బయలుదేరి ఫోటోల్లో ఆ దృశ్యాలను బంధించి తన సిద్ధాంతం కరెక్టే అని ప్రపంచానికి నిరూపించాడు.

స్వాటన్ ని మించిన సైంటిస్టు మనకు దోరికాడని అన్ని పత్రికలూ ప్రపంచానికి ప్రకటించాయి. అప్పటి వరకు ఐన్ స్థీన్ కి గౌరవం ఇవ్వని వ్యక్తులు వెతుక్కుంటూ వచ్చారు. భౌతిక శాస్త్రం లో విశేషక్కాపై చేసినందుకుగాను అతడికి నోచెల్ బహుమతి లభించింది. బహుమానం కింద వచ్చిన ఆ నొమ్మంతా ముందుగా చెప్పినట్లు మాజీ భార్య మిలేవా కి ఇచ్చాడు. $E = mc^2$ అనే పొర్చులాని కనిపెట్టి అణుబాంబు కి కారణమైన ఐన్ స్థీన్ కైన్ ని విశ్వ మనుగడకి ఉపయోగించాలి తప్ప వినాశనానికి కాదని చెప్పాడు.

ఈ విశ్వాన్ని దేవుడు ఒక పొర్చులాపై నడుపుతున్నాడని అది ఏంటో తెలుసుకోవాలనుకున్నాడు. అది ప్రతివిషయం గురించి తెలియజెప్పాలని కలలు కన్నాడు. ఒక గదిలో కూర్చుని ఎవరిని కలవకుండా ఎప్పుడు ఏదో ఆలోచించేవాడు. పెన్ పెపర్ పట్టుకొని ఏవో గీతాలు గీచేవాడు. ఆ సిద్ధాంతం కోసం చాల తపించాడు. అతనిలో శక్తి సన్మగిల్లి , కళ్ళు మసకబారిపోయాయి అవే ఆలోచనలతో, ఒంటరితనం అనే చీకటిలో మగ్గిపోయాడు. ఆ పొర్చులా ని తెలుసుకోకుండానే మరణించాడు. అతని మరణానంతరం పోస్ట్ మోర్ఫమ్ లో ఒక డాక్టర్ ఐన్ స్థీన్ మెదడుని దీంగలించి అది పాడవకుండా రసాయనాలు కలిపి ఇరవై ఏళ్ళ పాటు పరిశోధనలు చేసాడు. ఒక జర్నలిష్ట్ వల్ల ఈ విషయం బయటపడింది. అయితే మాములు మనిషి మెదడుకి ఐన్ స్థీన్ మెదడుకి ఉన్న తేడాలని కనిపెట్టారు.

ప్రయోగాన్ని సులభంగా చేధామా!

ఈ శీల్ఫ్‌లో వివిధ త్రయోగాలను లేదో క్షోత్యీలను చేలా స్థలభంగా ఎలా చేయటక్కో వితలింపడణం ఇరుగుతుంది. త్రుతి నెలా ఒక త్రయోగం ఉంటుంది. అంతేకాదు మీరు ఈజా తంత్రచ్ఛ్యా.

ఈ నెల త్రయోగం: సులభంగా సంపూర్ణాంతర పరావర్తనం అర్థం చేసుకోవడం ఎలా?

కావలసినవి: రెండు లీటర్ల ప్లాస్టిక్ బాటిల్, సైకిల్ వాల్వు బేస్, నీరు, లేసర్ లైట్.

ప్రయోగ విధానం: ముందుగా బాటిల్ కి, సగం కంటే తక్కువ ఎత్తులో రంధ్రం చేసి, సైకిల్ వాల్వు బేస్ ను పటంలో చూపినట్లు అమర్చాలి. నీరు లీక్ అవకుండా వాచర్లతో బిగించాలి. బాటిల్ నిండా నీరు పోసి, మూత బిగించి, కొంత ఎత్తులో వుంచాలి.

మూతను వదులుగా చేసి, లేసర్ లైట్ ను వాల్ పిన్ బేస్ రంధ్రం గుండా పడేటట్లు చేస్తే, నీటి ధార తో పాటు లేసర్ కాంతి కూడా వంగి ప్రయాణించడం మనం

గమనించవచ్చు.

కారణం: నీటి ధార గుండ్రని పైపు లా వుండటం వలన, పంపిన కాంతి ఆ ధార లోపల సంపూర్ణాంతర పరావర్తనం చెందుతుంది. పతన కోణం, సందిగ్ధ కోణం కన్నా ఎక్కువగా వుండటం వలన ఇలా జరుగుతుంది.

ఉపయోగాలు: సంపూర్ణాంతర పరావర్తనం ను ఆధారంగా చేసుకోని, ఆప్టికల్ పైబర్ లను తయారు చేస్తున్నారు.

ఎందుకు ఏర్పడుతున్నాయి. వజ్రాలు మెరుస్తున్నాయి. పొట్ట లోపలి భాగాలను డాక్టర్లు చూడగలుగుతున్నారు. సమాచార సంకేతాలను ప్రసారం చేస్తున్నారు.

ఈ ఐన్ని త్రయోగాల్లో చేస్తారు ఈసోటో తచ్ఛో నెలలో తుర్తో త్రయోగంతో తుళ్ళే ఈలుచ్చించింది.

పి.రామార్చ, స్కూల్ అసిస్టాంట్(ఫో.ఓ)

జి.ప.ఎ.పా. ఎన్నార్, ఖమ్మం జిల్లా.

తాను కరుగుతూ ఇతరులకు వెలుగునిచ్చే, క్రొవ్వోత్తి

దాని గురించి తెలుసుకోవాలి?

పాటలంచే అంటే సాధారణంగా విద్యార్థులకు ఇష్టంగా ఉంటాయి. పాతాల మీద ఆసక్తి ఉన్నప్పటికీ అది పాటల మీద ఉన్నంతగా ఉండదు. మరి పాతమే పాటగా మారినవేళ పాటలతో పాటు పాతాలు కూడా ఎంతో ఆసక్తిని కలిగిస్తాయి. విద్యార్థులలో క్రొత్త ఆనందాన్ని నింపుతాయి. వారి లోని స్ఫుజనాత్మకతను వెలికి తీసేందుకు దోహదపడతాయి. అలాంటి కోపకు చెంది నదే ఈ ‘మండవే ఓ! క్రొవ్వోత్తి’ పాట.

పల్లవి : మండవే ఓ క్రొవ్వోత్తి

నీ సైన్సు సెన్సు తెలుసు గానీ ..మండవే..

చరణం: అగ్నిపుల్లను వెలిగించి

నీ ఒత్తికి అంటిస్తే ..అగ్ని..

అద్భుతముగా వెలిగేవు

ఉష్ణాన్ని అందించేవు ..మండవే..

చరణం: పుట్టిన వేడికి మైనం కరిగి

దారం వెంట పైకెగబాకి ..పుట్టిన..

ఆవిరి అయ్యి మండుతుంది

ఆక్షిజన్ తోడుంటుంది ..మండవే..

చరణం: క్రొవ్వోత్తి నీ జ్యాలలో ఉన్నాయి

మూడు ఉష్ణ ప్రాంతాలు ..క్రొవ్వోత్తి..

అధికం అల్పం మధ్యాస్తం

ఉష్ణం గల్లిన ప్రాంతాలు ..మండవే..

చరణం: అంచున ఉన్నది నీలం ప్రాంతం

అత్యధికోష్టం కల్గిన ప్రాంతం ..అంచున..

ఆక్షిజన్ అందుట వల్ల

భలే భలేగా మండే ప్రాంతం ..మండవే..

చరణం: మధ్యన ఉన్నది పసుపు ప్రాంతం

మధ్యసోష్టం కల్గిన ప్రాంతం ..మధ్యన..

ఎరుపు నారింజ రంగుల్లో

అప్పుడప్పుడు అగుపడు ప్రాంతం ..మండవే..

చరణం: లోపల ఉన్నది నల్లని ప్రాంతం

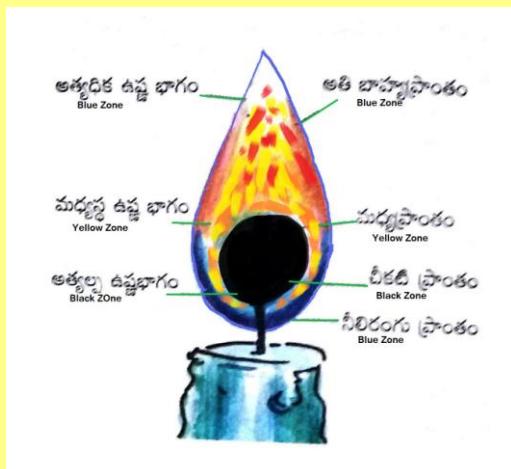
తక్కుప వేడిని కల్గిన ప్రాంతం ..లోపల..

ఆక్షిజన్ సరిగా అందక

అల్లల్లడుతు వెలిగే ప్రాంతం ..మండవే..

మీకు తెలుసా ?

క్రొవ్వోత్తి ప్రధానంగా ఒక కాంతి జనకమే కానీ ఇది కొద్ది మోతాదులో ఉష్ణాన్ని కూడా విదుదల చేస్తుంది. ఇది మైనంతో తయారు చేయబడి మధ్యలో మందపాటి దారాన్ని కలిగి ఉంటుంది. మందుచున్న అగ్నిపుల్లతో క్రొవ్వోత్తిని వెలిగించినపుడు మైనం కరిగి మొదట ద్రవంగా మారుతుంది. అందులో కొంత భాగం తిరిగి భాష్టంగా మారుతుంది. ఆ మైనపు భాష్టం గాలిలోని ఆక్షిజన్తో కలిసి మంటను ఏర్పరుస్తుంది. క్రొవ్వోత్తి యొక్క మంట నుండి వచ్చే వేడి దాని పై భాగంలో గల మైనాన్ని మరింతగా కరిగించి ద్రవంగా మారుస్తుంది. ఆ ద్రవం దారం ద్వారా పత్తి యొక్క పై భాగానికి చేరాక భాష్టంగా మారి నిరంతరంగా మండుతుంది.

రచన

వి.నాగమూర్తి

రధన తరగతి వ్యవస్థలు ప్రక్రియలు

వదవ తరగతి కార్బోన్ ప్రణాళిక - భౌతిక రసాయన శాస్త్రము

శాస్త్రములకు సూచకాలు

- విద్యుత్ క్షీరండర్ నంబంధం లేకుండా అవసరమైన ప్రత్యేక తరగతులు నిర్వహించేనా సిలబన్ ను నిర్మించి నమయంలోగా (డిశంబర్ నెల 15 వరకల్లా) మర్కొప్పులో వాలి.
- వెనుక బడిన విద్యుత్ ర్స్టాప్ లను గుర్తించి వారిని గ్రామములుగా చేసి మనశ్శరణ తరగతులునిర్వహిస్తా వారికి తర్వాత దునివ్వాలి.
- విద్యుత్ ప్రమాణాల వారిగా ప్రశ్నలు తయారు చేసుకొని వాటికి ఎలా నమాధానాలు రాయాలో విషయ నూచికల ద్వారా విద్యుత్ ర్స్టాప్ లకు తర్వాత దునివ్వాలి.
- వీలైనంతపరకు విద్యుత్ ర్స్టాప్ లు న్యంతంగా ప్రశ్నలు రూపొందించే సామర్థ్యం ప్రారంభంసుండే వారికి కల్పించడం వలన వారికి స్పష్టమైన విషయావగాహన అలవడుతుంది.
- పార్యుమిస్టికంలో ఇచ్చిన వట్టికలు, నమాధారంను ట్రోడీకరించి వాటినుండి కొన్ని విశ్లేషణాత్మక ప్రశ్నలు తయారుచేసి వాటికి నమాధానాలు రాయిడంలో విద్యుత్ ర్స్టాప్ లకుశిక్షణనివ్వాలి.
- బొమ్మలు గీయిడం, తప్పగా గీసిన బొమ్మలు నరిచేయడం, మరియు వాటి భాగాలుగుర్తించడం వంటి అంశాలలో విద్యుత్ ర్స్టాప్ లకు శిక్షణ నివ్వాలి.
- ప్రశ్నలు విద్యుత్ ర్స్టాప్ లు న్యంతంగా ఆలోచించేలా ఉంటాయి కనుక ఆ విధంగా ప్రశ్నను అవగాహన చేసుకొని జవాబు రాశే విధానాన్ని విద్యుత్ ర్స్టాప్ లకు అలవాటు చేయాలి. ఒక సారి పరీక్షలలో వచ్చిన ప్రశ్నలు నేరుగా అదే న్యరూపంలో ఇవ్వబడవు. ఈ ప్రశ్నలలోని భావనల న్యభావంను మార్చి ఇవ్వబడుతాయి. కావున ఒకసారి ఇవ్వబడిన భావనమరల రాదనటం నరైనది కాదు.
- ప్రశ్నల కూర్చు మస్టికంలోని యూనిట్ వెనకాల ఇచ్చిన ప్రశ్నల వలె కాకుండా అనువర్తనాల రూపంలో ఉంటుంది. కావున ఆ విధమైన అవగాహన కల్పించాలి.
- పరీక్షలలో నమాధానాన్ని ఎలా రాస్తే మంచి మార్గాలు సాధించవచ్చునో మూలాల్యంకన నూచికల ద్వారా విద్యుత్ ర్స్టాప్ లకు అవగాహన కల్పించాలి.

ప్రశ్నాపత్రం విశ్లేషణ

ప్రశ్నల ప్రశ్నాపత్రం న్యరూపం ఈ విధంగా ఉంటుంది.

సెక్షన్	ప్రశ్నల రకం	ప్రశ్నల సంఖ్య	మార్గాలు
I	అతి లఘు నమాధాన ప్రశ్నలు	7	7(1 మార్గ)
II	లఘునమాధాన ప్రశ్నలు	6	12(2 మార్గాలు)
III	వ్యాపక నమాధాన ప్రశ్నలు	4	16(4 మార్గాలు)
IV	బహుళిచ్ఛిక ప్రశ్నలు	10	5(1/2 మార్గాలు)

- I వ సెక్షన్లో అతి లఘు నమాదాన ప్రశ్నలు 7 ఉంటాయి. అన్నింటికి నమాదానాలు 1 లేక 2 వాక్య లలో రాయాలి. ప్రతి ప్రశ్నకు 1 మార్గు.
- II వ సెక్షన్లో లఘు నమాదాన ప్రశ్నలు 6 ఉంటాయి. వీటన్నింటికి 4 లేక 5 వాక్యాలలో నమాదానాలు రాయాలి. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్గులు.
- III వ సెక్షన్లో వానరూప ప్రశ్నలు 4 ఉంటాయి. ప్రతి ప్రశ్నకు అంతర్గత వెనులుబాటు (internal choice) ఉంటుంది. అన్ని ప్రశ్నలకు నమాదానాలు 8 నుండి 10 వాక్యాలలో రాయాలి. ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు 4 మార్గులు.
- IV వ సెక్షన్లో 10 బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు ఉంటాయి. ఇది పార్ష్వ - భి రూపంలో చివరి అర్థగంటలో ఇస్తారు. ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు నమాదానాలుంటాయి. నదైన నమాదానాన్ని ఎంచుకొని ప్రక్కన ఇవ్వబడిన బ్రాకెట్లో ఆ నమాదానాన్ని సూచించే ఇంగ్లీషు అక్షరం(A,B,CorD) రాయాలి. ప్రతి ప్రశ్నకు 1/2 మార్గు కేటాయించ బడినది.

భౌతిక రసాయన శాస్త్రంలో గల మొత్తం 7 విద్యాప్రమాణాలను 6 విద్యాప్రమాణాలుగా రూపొందించి ప్రశ్నలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

ఎంపిక చేసిన 6 విద్యాప్రమాణాలలో సెక్షన్ల వారీగా భారత్వాలు క్రింది విధంగా ఉంటాయి.

విద్యా ప్రమాణం	భారత్వ శాతం	కేటాయించబడిన మార్గులు
1. విషయావగాహన	40%	16 మార్గులు
2. ప్రశ్నించడం - వరికల్పనలు చేయడం	10%	4 మార్గులు
3. ప్రయోగాలు-స్క్రైప్ట వరిశీలనలు	15%	6 మార్గులు
4. నమాచార సేకరణ సైమణ్యాలు-ప్రాజెక్టులు	15%	6 మార్గులు
5. బొమ్మలు గీయడం-నమూనాల తయారీ	10%	4 మార్గులు
6. అభినందన, ప్రశంస, విలువలు, సాందర్భత్వక	10%	4 మార్గులు
నుమ్ము నజిఫిత వినియోగం, జీవ వైవిధ్యం వట్ట నున్నితత్వం		

MODEL BLUE PRINT

AS/ Marks	1 mark	2 marks	4 marks	½ mark	Total marks
I	4(4m)	-	2(8m) P-1, C-1	8(4m)	16
II	-	2(4m) P-1,C-1	-	-	4
III	-	1(2m) P	1(4m) C	-	6
IV	-	1(2m) P	1(4m) C	-	6
V	-	2(4m) P-1,C-1	-	-	4
VI	3(3m)	-	-	2(1m)	4
No. of questions	7	6	4	10	40 (27 Q)

గమనిక: బ్లూ ప్రింట్లో భారత్యం, మెంత్రం మార్గులు మరియు ప్రశ్నల సంఖ్య మారకుండా ప్రశ్నాపత్రాన్ని తయారు చేసే స్వేచ్ఛ ఉపాధ్యాయునికి కలదు.

విద్యా ప్రమాణాల వారిగా ప్రశ్నల విశ్లేషణ

1. విశయాలవగాతాన: భారత్యం - 40%, మార్గులు-16

ఈ విద్యా ప్రమాణానికి 16 మార్గులు కేటాంగంచడం వలన 2 వ్యాసరూప ప్రశ్నలు తప్పనిసరిగా వచ్చే అవకాశం కలదు.

ఈ విద్యాప్రమాణం నుండి వివరించడం, వర్ధీకరించడం, విశ్లేషించడం, పోలికలు, భేదాలు చెప్పడం, కారణాలు తెల్పుడం, ఉదాహరణలు ఇవ్వడం మరియు ఉపయోగాలు చెప్పడం వంటి అంశాలపై ప్రశ్నలు వస్తాయి.

గతంలో మాదిరిగా ప్రతి వ్యాసరూప ప్రశ్నలో 2 లేదా 4 ఉప ప్రశ్నలు ఇచ్చే అవకాశం లేదు.

ప్రశ్న ఒక భావనను గూర్చి సూటిగా కాకుండా కొంత ప్రశ్నించే సరళిని గూర్చి ఇవ్వబడుతుంది.

2. త్రశ్మించడం తలకల్పనలు చేయడం: భారత్యం-10%, మార్గులు-4

ఈ విద్యాప్రమాణంలోని ప్రశ్నించడం, ప్రశ్నలు రాయడం అనే అంశాలను కేవలం పాట్యాంశ బోధనకే వరిమితం చేయడం జరిగింది. కావున ప్రశ్నలు తయారీ చేయడం, ప్రశ్నలు రాయడం వంటి ప్రశ్నలు వరీక్షలో రావు.

కేవలం ఉపాయించడం, వరికల్పనలు చేయడం వంటి అంశాలపై మాత్రమే ప్రశ్నలు వస్తాయి.

ఈ విద్యాప్రమాణం నుండి వ్యాసరూప ప్రశ్నలకు అవకాశం లేదు. కేవలం 1 లేదా 2 మార్గుల ప్రశ్నలే వస్తాయి బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు కూడా రావు.

ఏదేని భావన లేదా అంశానికి సంబంధించి అది లేకపోతే ఏమి జరుగుతుంది? అలా సంబించకపోతే ఏమి జరుగుతుంది? లాంటి ప్రశ్నలు వస్తాయి.

3. త్రయోగాలు-స్క్రీత్తతలశీలాలు: భారత్యం-15%, మార్గులు - 6

ఈ విద్యాప్రమాణంలో ప్రయోగ ఉద్దేశ్యం, కావల్సిన వరికరాలు, వరిశీలనలు, వరికరాల అమరిక, వలితాల విశ్లేషణ, నమోదు, నిర్ధారణ, సాధారణీకరణ, తీనుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు, చరాన్ని మార్చిన వలితం, వలితాన్ని నరిచూడటం మరియు వలితాన్ని విశ్లేషించి గ్రావ్ ను గీయడం వంటి అంశాలపై ప్రశ్నలు వస్తాయి.

ఈ విద్యాప్రమాణం నుండి అన్ని రకాల ప్రశ్నలు వచ్చే ఆస్కారం కలదు.

ప్రశ్నలు ప్రతి కృత్యం నుండి వచ్చే అవకాశం ఉండి కాబట్టి అన్ని కృత్యాలు ముఖ్యమైనవే.

4. సమాచార సైకరణ తైత్తిత్రణ్యాలు-త్రాజిక్ష్య తనులు: భారత్యం-15%, మార్గులు - 6

ఈ విద్యాప్రమాణం నుండి ఇచ్చిన నమూచారంను విశ్లేషించడం, వ్యాఖ్యానించడం, సాధారణీకరణం రావచ్చును.

సమూచారం లోని అంశాల మధ్య సంబంధాన్ని గుర్తించాల్సి ఉంటుంది. సమూచారం ఇచ్చి ప్రశ్నలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. పటాలు, గ్రావ్ ల ద్వారా సమూచారాన్ని వ్యక్తపర్చ వచ్చు. వాటిని విశ్లేషించి సమాధానాలు రాయాల్సి ఉంటుంది.

ఈ విద్యాప్రమాణం నుండి అన్ని విభాగాలలో ప్రశ్నలు రావచ్చు.

5. బోప్పులు గీయడం - నమూచారాలు తయారుచేయడం: భారత్యం - 10% మార్గులు - 4

ఈ విద్యాప్రమాణం లో పటాలు గీయడం, భాగాలు గుర్తించడం, భ్లాక్ డయాగ్రామలు, ప్లోబ్స్ ట్రేలు, బోమ్మలోని తప్పును గుర్తించి నరిచేయడం, లోపించిన భాగంను గీయడం మరియు బోమ్మలను వూర్తి చేయడం వంటి అంశాలపై ప్రశ్నలు వస్తాయి.

ఈ విద్యాప్రమాణం నుండి అన్ని విభాగాలలో ప్రశ్నలు రావచ్చు.

6. అఱువందన, తుంప, విలువలు, తొందర్యాత్మక స్పూతా, లిజ జీవిత వినియోగం, జీవ తైత్తిత్రణ్యం తట్ట స్థానికుత్తుం :

భారత్యం- 10%, మార్గులు -4

ఈ విద్యాప్రమాణంలో ప్రశంస, అభినందన, విలువలు, జీవైవిధ్యం వంటి అంశాలలో ప్రశ్నలు వచ్చే ఆస్కారం లేదు.

కేవలం నిజ జీవిత వినియోగం నుండి అని రకాలైన ప్రశ్నలు వచ్చే అవకాశం కలదు.

భోతిక రసాయన శాస్త్రం - మూల్యాదకన సూచికలు

భోతిక రసాయన శాస్త్రంలో ప్రశ్నలు ఎలా వస్తాయి? వాటని ఎలా రాయాలో తెలియక విద్యార్థులు తికమక వడే వరిష్ఠితి నెలకొని ఉంది. ప్రశ్నలు విద్యా ప్రమాణాల ఆధారంగా నరిళిని మార్చి తయారు చేయబడినాయి. కాబట్టి ప్రశ్నలకు ఎలాంటి సమాధానాలు రాయలో, మంచి మార్గులు సాధించాలంటే సూచికలు ఎలా ఉండాలో విద్యార్థులు తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. దానిని దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రశ్నలకు ఏవిధంగా సమాధానాలు రాస్తే మంచి మార్గులు సాధించవచ్చునో ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులకు తర్పిదునివ్వాలి. ట్రైంది అంశాలు అర్దమయ్యేలా వివరించాలి.

- ✓ ప్రతీ సమాధానానికి నరైన ప్రారంభం, సమాచారం మరియు నరైన ముగింపు ఉండాలి.
- ✓ సమాధానం ప్రశ్నలకు సంబంధించినదై ఉండాలి.
- ✓ సమాధానంలో శాస్త్రీయ వదాలు, కీలక వదాలు, భావనలు ఉండున్నంత వదాలలో రాయాలి.
- ✓ సమాధానం క్రమబద్ధంగా ఉండాలి.
- ✓ అవసరమైన చోట వటాలు, భ్లాక్ డయాగ్రంలు, ఫ్లోచార్పులు వేయాలి.
- ✓ అడిగిన భావనను ఉదాహరణలతో వివరించాలి.
- ✓ ఇచ్చిన సమన్యకు ఘర్షించి సాధన రాయాలి.
- ✓ పోలికలు, బోధాలు రాసేటపుడు తప్పనిసరిగా వట్టిక రూపంలో రాయాలి.
- ✓ ప్రశ్నను బట్టి సమాధానం నిడివి(వాక్యాల సంఖ్య) ఉండాలి.
- ✓ నిజ జీవిత అనువర్తనాలు రాయగలగాలి.

పై అంశాలపై విద్యార్థులకు నరైన అవగాహన కలిగించి, పై ఏదంగా సమాధానాలు రాసే ఏదంగా ఉపాధ్యాయ మిత్రులు విద్యార్థులకు తర్పిదు నిచ్చినట్లయితే భోతిక రసాయన శాస్త్రం లో మంచి వలితాలు సాధించవచ్చునని, దానికి వేంచు అందించిన ఈ సమాచారం మీకు ఉపయోగ వడుతుందని ఆశిస్తూ....

ఈ సూచనలను రాయడంలో సహకరించిన వారు:

Sk. భాద్రి రావు, SA

ZPHS ఆచర్ణ గూడెం, చిలుకూరు మండలం, సూర్యాపేట జిల్లా.

ఒక మాదిరి ప్రశ్నాపత్రం మీకోసం

తెలంగాణ వారికి ఒకటి, ఆంధ్రప్రదేశ్ వారికి ఒకటి ఇక్కడ ఇవ్వడం జరిగింది.

SSC PUBLIC EXAMINATIONS - TELANGANA

MODEL PAPER 1 PHYSICAL SCIENCES

CLASS : X (T.M)

PARTS A &B

**TIME : 2h 45Min.
MAX. MARKS: 40**

సూచనలు:

1. ప్రత్యే ప్రత్యామ్ని త్వరితంగా చదివి అర్థం చేసుకొవడానికి 15సి॥ అదనపు సమయం కేటాయించబడంది. ఈ సమయంలో ఏమీ రాయివద్దు
2. Part - A కు సంబంధించిన ప్రత్యే లకు సమాధానాలను విడిగా ఇవ్వబడిన సమాధాన పత్రములోనే రాయివలెను.
3. Part - B కు సంబంధించిన ప్రత్యే లకు సమాధానాలను ప్రత్యే పత్రములోనే రాసి దాని Part - A కు జతపరచవలెను
4. Part - A లో ఇవ్వబడిన అన్ని సెత్కనులు అనగా సెత్కను 1,2,3 లలోని అన్ని ప్రత్యే లకు సమాధానము రాయివలెను.
5. సెత్కను 3 లో ప్రతి ప్రత్యే లకు అంతర్భత వెసులుబాటు కలదు. కావున వాటిలోనుండి ఏదైనా ఒక ప్రత్యే లకు మాత్రమే సమాధానం రాయివలెను.

Time : 2 Hrs

Part – A

Marks : 35

సెత్కను --1

$7 \times 1 = 7$

గమనిక: 1. అన్ని ప్రత్యే లకు సమాధానము రాయిము.

2. ప్రతి ప్రత్యే లకు 1 మార్కు

3. సమాధానము 1 - 2 వాక్యాలలో రాయిము.

1. పుట్టాకార దర్పణముతో ఏ సందర్భములో వస్తు పరిమాణము కంటే పెద్దదైన ప్రతిబింబం ఏర్పడుతుంది?
2. జింక్ లోహానికి HCl కలిపినవుడు వెలువడే వాయువు ఏది? దానిని ఎలా గుర్తిస్తారు?
3. ఫ్లాస్టర్ ఆఫ్ పారిన్ యొక్క రసాయన నామం ఏమిటి?
4. ఓవర్ లోడ్ వల్ కలిగే నష్టాలను నివారించడానికి ఇళ్ళలోని వలయాలలో వాడే దానిని ఏమంటారు? దాని లక్షణాలు ఎలా ఉండాలి?
5. $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CHCl} - \text{CH}_2\text{Cl}$ యొక్క IUPAC నామము తెల్పండి?
6. కంటికటక సర్పుబాటు అనగానేమి?
7. 2p^5 అర్ధిటాల్ లోని 5వ ఎలక్ట్రోనిక్ యొక్క 4 క్వాంటం విలువలు రాయిండి?

సెత్కను – II

$6 \times 2 = 12$

గమనిక:

1. అన్ని ప్రత్యే లకు సమాధానం రాయిము.

2. ప్రతి ప్రత్యే లకు రెండు (2) మార్కులు

3. సమాధానాన్ని 4 - 5 వాక్యాలలో రాయిము.

8. 12 వ మూలకం ఏ గ్రూపు, ఏ పీరియడ్ కు చెందినది? దాని సంయోజకత ఎంత?
9. నాకు దగ్గరి వస్తువులే కనపడతాయి. మారపు వస్తువులు కనపడవు. నాకు గల దృష్టిదోషం ఏమిటి? దానిని ఎలా నివారించవచ్చే పటం ద్వారా చూపుము
10. అయానిక, సమయోజనీయ పదార్థాల ధర్మాలను పోల్చుండి.
11. ఏకరీతి అయస్మాత్ క్లైత్రంలో దీర్ఘచతురప్రాకార తీగచుట్టను ఉంచితే ఏమవుతుంది?
12. $\text{Mg(OH)}_2 + \text{HCl} \rightarrow \text{MgCl}_2 + \text{H}_2\text{O}$ ను తుల్యం చేయిండి
13. సాధారణ ఉప్పు నుండి తయారయ్యే రసాయనాలను నాలుగింటిని తెల్పండి. వాటి సాంకేతికాలను రాయిండి.

- గమనిక:**
1. అన్ని ప్రత్యులకు సమాధానం రాయుచు.
  2. ప్రతి ప్రత్యుకు నాలుగు (4) మార్పులు
  3. ప్రతి ప్రత్యుకు అంతర్గత వెసులుబాటు కలదు. కావున ప్రతి ప్రత్యునుండి ఏదో ఒక ప్రత్యును మాత్రమే ఎన్నుకొని సమాధానం రాయవలెను.
  4. సమాధానం 8 - 10 వాక్యాలకు పరిమితం.
14. కుంభాకార కటకం ద్వారా క్రింది సందర్భాలలో ప్రతిబింబం ఏర్పడే విధానాన్ని కిరణ చిత్రాలద్వారా వివరించుచు.
- అ) వస్తువుకన్నా పెద్దది, నిటారైన ప్రతిబింబం ఆ) వస్తు పరిమాణంతో సమాన పరిమాణం గల నిజ ప్రతిబింబం (లేదా)

ఓమ్ నియమాన్ని రుజువు చేసే ప్రయోగం నిర్వహించడానికి కావలసిన పరికరాల అమరిక పట్టాన్ని గీసి, ఎటువంటి జాగ్రత్తలు పాటించాలో రాయండి? ఓమ్ నియమాన్ని పాటించే పదార్థాలకు రెండు ఉదాహరణలిప్పండి?

15. మూలకము ఎలక్ట్రోన్ విన్యాసము

- A $1s^2 \quad 2s^2$
 B $1s^2 \quad 2s^2 \quad 2p^6 \quad 3s^2 \quad 3p^2$
 C $1s^2 \quad 2s^2 \quad 2p^6$
 D $1s^2 \quad 2s^2 \quad 2p^6 \quad 3s^2$
 E $1s^2 \quad 2s^2 \quad 2p^6 \quad 3s^2 \quad 3p^5$

పై పట్టిక ఆధారముగా క్రింది ప్రత్యులకు సమాధానాలు రాయండి?

1. పై పట్టికలో ఒకే గ్రూపులో కల మూలకాలు ఏవి?
  2. C మరియు E లలో అయసీకరణ శక్కం ఏలువ దేనికి అధికం? ఎందుకు?
  3. పై పట్టికలో ఒకే పీరియడ్కు చెందిన మూలకాలేవి?
  4. పై పట్టికలోని ఏ మూలకం అత్యల్ప చర్యాశీలతను ప్రదర్శిస్తుంది? ఎందుకు?
- (లేదా)

కింది పట్టికను పరిశీలించండి.

ధాతువు	బాట్కెట్	సిన్సుబార్	ఎప్సుమ్ లవణం	రాక్ సాల్ట్	హోముటైట్
ఫార్మాలూ	$Al_2O_3 \cdot 2H_2O$	HgS	$MgSO_4 \cdot 7H_2O$	NaCl	Fe_2O_3

- 1) ఇనుచు యొక్క ధాతువు ఏది?
  - 2) పైన పేర్కాన్న ధాతువులనుండి సంగ్రహించే లోహాలలో అధిక చర్యాశీలత గల లోహాలేది?
  - 3) ఘనవ ప్రక్రియద్వారా ఖనిజ మాలిన్యాన్ని తోలగించడానికి అనుమతి లోహ ధాతువేది?
  - 4) భూ పటలంలో లభించే అతి సాధారణ మూలకం యొక్క ధాతువేది?
16. కేంద్రకం చుట్టూ తిరిగే ఎలక్ట్రోన్ సంభావ్యతను అంచనా వేయుటకు ఉపయోగపడే నాలుగు క్యాంటం సంఖ్యలను వివరించండి? (లేదా)

ఈ క్రింది కర్పున సమ్మేళనాలకు నిర్మాణాలను గీయండి

- ఎ) 2,3,4- బ్రై క్లోరో- బ్యాటునాల్
  - బి) సైక్లో - పోక్కా -1,3,5 - బ్రై ఈన్
  - సి) 2 బ్రోమో - 1 క్లోరో - ప్రోపానోల్
  - డి) సైక్లో పెంటేన్
17. కృత్రిమ ఇంధధనస్సును పొందుటకు నీవు చేసిన ప్రయోగ విధానాన్ని వివరించుచు.
- (లేదా)

సోలినాయిడ్ వల్ల ఏర్పడే అయస్కాంత క్షేత్రాన్ని పరిశీలించుటకు నీవు చేసిన ప్రయోగ విధానాన్ని వివరించుచు.

PART – B

Time : 30 Minutes

Marks : 5

సూచనలు:

1. అన్ని ప్రత్యులకు సమాధానం రాయండి.
2. ప్రతి ప్రత్యు 1/2 మార్పులు.
3. జవాబులను ప్రత్యుపత్రంలోనే రాయండి.
4. దిద్దబడిన లేదా కొట్టివేతలు ఉన్న జవాబులు దిద్దబడవు.
5. సరియైన సమాధానాన్ని సూచించే అక్షరాన్ని **CAPITAL LETTERS** లోనే, ప్రత్యుకెదురుగా నున్న భ్రాకెట్లలో రాయండి.

1. పుట్టాకార దర్పణంపై పతనం చెందిన కాంతికిరణం పరావర్తనం చెందిన తరువాత నాభి గుండా ప్రయాణించాలంటే ఆ కాంతి కిరణం ఎక్కడినుండి రావాలి ( )
A) ప్రధాననాభి B) వక్రాకేంద్రం C) దర్పణ ధృవం D) అనంతదూరం
2. రసాయన సమీకరణంలో అవక్షేపాన్ని సూచించేది ( )
A) $\rightarrow$ B) Δ C) $\downarrow$ D) $\uparrow$
3. లోహాలు ఆమ్లాలతో చర్య జరిపినపుడు వెలువడు వాయువు ( )
A) మందుతున్న అగ్నిపుల్లను మరింత ప్రకాశవంతంగా మండించును
B) మందుతున్న అగ్నిపుల్లను 'టప్' మనే ధ్వనితో ఆర్పివేయును
C) నున్నపుతేటను పాలవలె తెల్లగా మార్చును D) సబ్బానీటిలో బుడగలు ఏర్పరచును.
4. క్రిందివాటిలో సరిగానున్న వాక్యము ( )
A) కుంభాకార కటకము నిజ ప్రతిబింబము, మిథ్య ప్రతిబింబాలను ఏర్పరచును
B) పుట్టాకార కటకము నిజ, మిథ్య ప్రతిబింబాలను ఏర్పరచును
C) కుంభాకార కటకం ఎల్లపుడూ నిజ ప్రతిబింబాలను ఏర్పరచును
D) పుట్టాకార కటకం ఎల్లపుడూ వస్తువుకన్నా పెద్దదైన మిథ్య ప్రతిబింబాన్ని ఏర్పరచును
5. ఇంద్రధనుస్సులోని అన్ని రంగులు కనబడాలంటే సూర్యానినుండి వచ్చి వర్షపు చినుకుపై పడే పతనకాంతికి, వర్షపు చినుకునుండి బయటకు వచ్చే బహిర్గత కాంతికి మద్య కోణం ఎంత ఉండాలి ( )
A) $30^0 - 35^0$ B) $40^0 - 42^0$ C) 40^0 D) 42^0
6. కిందివాటిలో జడవాయువు ఎలక్ట్రోన్ విన్యాసము ( )
A) $1s^2 2s^2 2p^6$ B) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2$ C) $1s^2 2s^2 2p^3$ D) $1s^2 2s^2$
7. కిందివాటిలో 3వ పీరియడ్, 14వ గ్రూపునకు చెందిన మూలకం ( )
A) Mg B) P C) S D) Si
8. కిందివాటిలో పిరమిడ్ ఆకృతిలో ఉండే అఱవు ( )
A) $BeCl_2$ B) BF_3 C) NH_3 D) H_2O
9. ఆక్సిజన్ లేకుండా ధాతువును వేడిచేసే ప్రక్రియ ( )
A) గలనము B) భర్జనము C) ప్రగలనము D) భస్మికరణము
10. “పెంట్ - 4 - ఈన్ - 2 - ఓల్ ” యొక్క నిర్మాణము ( )
A) $CH_2 = CH - CH_2 - CH_2 - CH_3$ B) $CH_3 - CH_2 = CH - CH_2 - CH_3$
$$\begin{array}{c} | \\ OH \end{array}$$

C) $CH_2 = CH - CH_2 - CH - CH_3$ D) $CH_3 - CH_2 - CH_2 = CH - CH_3$
$$\begin{array}{c} | \\ OH \end{array}$$

మీ.....

ANDHRA PRADESH – SSC EXAMINATIONS - MARCH – 2017
MODEL PAPER
GENERAL SCIENCE , Paper – I
(Physical Sciences)
(Telugu Version)

Time: 2 Hours 45 Min.   **Parts A and B**   **Maximum Marks : 40**

Instructions :

1. ప్రశ్న పత్రంలో Part-A మరియు Part-B విభాగాలు ఉంటాయి.
2. 15 Min. ల సమయం ప్రశ్న పత్రం చదవడానికి కేటాయించబడినది.
3. Part-A లో ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలను ప్రత్యేక సమాధాన పత్రంలో వ్రాయవలెను.
4. Part-B నందు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సమాధానములను అందులోనే వ్రాసి, దానిని Part-A కు సంబంధించిన సమాధాన పత్రానికి కలిపి కట్టవలెను.
5. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయుము.

PART-A

Max. Marks : 30

Section - I

4 x 1 = 4 Marks

Note :

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయుము.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు ఒక్క మార్కు.
1. మీ మిత్రునికి/మిత్రురాలికి ముక్కిపోవడం అనే అంశం గురించి సరైన అవగాహన లేదు. తనకు ముక్కిపోవడం గురించి అవగాహన కల్పించుటకు ఏపైనా రెండు ప్రశ్నలను తయారుచేసి వ్రాయండి.
2. ఒక గిన్యూ మరియు పళ్ళం లో సమాన పరిమాణాలలో స్పిరిట్ పోయబడినది. దేనిలో ఉన్న స్పిరిట్ త్వరగా ఆవిరవుతుంది ఎందుకు ?
3. ఈ దిగువ ఇవ్వబడిన వాటిని అయినిక మరియు సమయోజనీయ అఱువులుగా వర్ణికరించండి.

4. వజ్రాలు మెరవడం వెనుక గల కారణం ఏమిటి ? ఈ ప్రక్రియని మీరెలా ఆభిసంధిస్తారు ?

Section - II

5 x 2 = 10 Marks

Note :

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయుము.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు రెండు మార్కులు.
5. భాష్యమవనానికి మరియు మరగడానికి మధ్య ఫేదాలను వ్రాయండి.
6. ఎండమాపులు ఏ విధంగా ఏర్పడతాయి ? వివరించండి.
7. BeCl₂ అఱువు నందు రేఖీయ అకృతి ఎలా ఏర్పడుతుంది ? సంకరికరణం భావన ద్వారా వివరించండి.
8. గోలాకార దర్జాలు లేకపోతే మానవ జీవితం ఎలా ఉండేదో ఉపాయం వ్రాయండి.
9. సమాజంలో ఒక అలవాటుగా మారిన ఆల్కహాల్ సేవనాన్ని మీరెలా ఖండిస్తారు.

Section - III

4 x 4 = 16 Marks

Note :

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయుము.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు మార్కులు.
3. ప్రశ్నలలో అంతర్గత ఎంపిక ఉంటుంది.

10. వక్రీభవన నుణకం $n=1.5$ గల గాజుతో ఒక కుంభాకార పుట్టాకార కేంద్రీకరణ కటుకం తయారు చేయబడినది.

దాని నాభ్యంతరం 24 సెం.మీ., దాని ఒక వక్తత వ్యాసార్థం మరొక వక్తత వ్యాసార్థానికి రెట్టింపు అయిన ఆ రెండు వక్తత వ్యాసార్థాలను కనుగొనండి.

(OR)

ప్రాస్యార్థిష్ట నురించి మీరేమి అవగాహన చేసుకున్నారు . దానిని ఎలా సవరిస్తారు ? వివరించండి.

11. ఈ దిగువ పట్టికను పూర్తి చేయండి.

మూలకం పేరు	ఎలక్ట్రోన్ విన్యాసం	సంయోజకత	వేలన్స్ ఎలక్ట్రోన్ సంఖ్య	ఈ మూలకం పాల్గొనే బంధం అయానిక / సంయోజనీయ / రెండు రకాల బంధాలు
P	$1s^2 2s^2 2p^3$			రెండు రకాల బంధాలు
Q	$1s^2 2s^2 2p^2$	4		
R	$1s^2 2s^1$		1	అయానిక బంధం
T	$1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^3$			

(OR)

A, B, C, D, E మూలకాల ఎలక్ట్రోన్ విన్యాసాలు ఈ దిగువన ఇవ్వబడినాయి.

- A. $1s^2$ B. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2$
 C. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^3$ D. $1s^2 2s^2 2p^6$
 E. $1s^2 2s^2$

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు త్రాయండి.

- (i) ఒకే పీరియడ్ లో గల మూలకాలను తెల్పండి ?
 (ii) ఒకే గ్రూపులో గల మూలకాలను తెల్పండి ?
 (iii) ఏవి జడ వాయు మూలకాలు ?
 (iv) 'C 'మూలకం ఏ గ్రూపుకు చెందును ? ఏ పీరియడ్ కు చెందును ?

12. స్థిర ఉప్పోగ్రత మరియు స్థిర పొడవు గల లోహాపు తీగ యొక్క నిరోధం దాని మధ్యచేద వైశాల్యానికి విలోపానుపాతంలో ఉంటుందని ఎలా నిరూపించగలవు ?

(OR)

కాపర్ సల్ఫైట్ అనునది స్ఫూబైక జలం కలిగిన లవణానికి ఉదాహరణ అని నిరూపించుటకు చేయదగిన ఒక కృత్యాన్ని నిర్వహించు విధమును వివరించుము.

13. A.C. జనరేటర్ యొక్క పనివిధానాన్ని చూపే చక్కని పటాన్ని గీయండి. జనరేటర్ ను ఎందుకు ఉపయోగిస్తారు ?

(OR)

సల్వైట్ ధాతువు ఏ పథ్థతిలో గాఢత చెందిస్తారు ? ఆ పథ్థతిని సూచించే ఒక చక్కని పటాన్ని గీయండి. భాగాలను నుర్తించండి.

GENERAL SCIENCE , Paper – I

(Physical Sciences)

(Telugu Version)

Time: 2 Hours 45 Min.

Parts A and B

Maximum Marks : 40

PART-B

Maximum Marks : 10

Instructions :

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయుము.
  2. ప్రతి ప్రశ్నకు $\frac{1}{2}$ మార్కు.
  3. కొట్టివేతలు, దిద్దవేతలకు మార్కులు కేటాయించబడువు.
  4. Part-B నందు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సమాధానములను అందులోనే వ్రాసి, దానిని Part-A కు సంబంధించిన సమాధాన పత్రానికి కలిపి కట్టవలెను.
  5. ప్రతి ప్రశ్నకు సరియైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేసుకుని, దానిని సూచించే ఆంగ్ల లేఖనాను ప్రక్కన ఇవ్వబడిన బ్రాకెట్లో వ్రాయవలెను.

Section - IV

20 x 1/2 = 10 Marks

14. స్విర ఉప్పుగ్రత వద్ద ఒక పదార్థం ద్రవ స్థితి నుండి వాయు స్థితి లోకి మార్చా చెందడని

.....ಅಂಟಾರು.

15. ఒక పుట్టాకార దర్శానం యొక్క ధృవం నుండి 20 సెం.మీ. ల దూరంలో ఒక వస్తువు ఉంచబడినది.

ಅಯಿತೆ ಪತಿಬಿಂಬಂ ಏರ್ಗಡೆ ಸ್ವಾನಂ ಏಮಿಟಿ ? ($f = 10 \text{ cm}$) [ ]

- (A) 'F' మరియు 'P' ల మధ్య   (B) 'C' కి ఆవల
 (C) 'F' మరియు 'C' ల మధ్య   (D) 'C' వద

16. (i) ధనాత్మక విలువ (ii) బుణాత్మక విలువ

(iii) +1 కను తక్కువ (iii) -1 కను ఎక్కువ

కుంభాకార దర్శణం యొక్క అవరునం .....

సరియైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము:

- (A) (i) మరియు (iii)
 (B) (i) మరియు (iv)
 (C) (ii) మరియు (iii)
 (D) (ii) మరియు (iv)

17. ఒక కొంతి కిరణం గాలిలో నుండి ఒక యూనికం లోకి ప్రవేశించేటపుడు, సందిగ కేణం విలువ

30°గా సమోదుకాబడినది. అయితే యానకం యొక్క వకీళవన గుణకం విలువ ఎంత ?.

[ ]

- (A) 2 (B) $\sqrt{2}$
 (C) $\frac{1}{2}$ (D) $\frac{2}{\sqrt{3}}$

18. కటుక సూతం

[ ]

- (A) $\frac{1}{f} = (n - 1) \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right)$ (B) $\frac{1}{f} = \frac{1}{v} + \frac{1}{u}$
 (C) $\frac{1}{f} = (n - 1) \left(\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \right)$ (D) $\frac{1}{f} = \frac{1}{v} - \frac{1}{u}$

19. బ్యాటరీ నందు ఎలక్ట్రోన్ ను ధన ధృవం నుండి బుట ధృవానికి కదిలించడానికి రసాయన బలం చేసే పనిని ..... అంటారు. [ ]

20. ຕ්‍රීංධි ටැස්නි සතුපර්චංධි:

(i) ఇనుము	(a) శోధము
(ii) వెండి	(b) నలుపు
(iii) రాగి	(c) ఆకుపడ్డ

సరియైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము:

- (A) (i)-a, (ii)-b, (iii)-c   (B) (i)-a, (ii)-c, (iii)-b
 (C) (i)-c, (ii)-b, (iii)-a   (D) (i)-b, (ii)-c, (iii)-a

21. రసాయన స్టోన్పర్టం చ చర్చను గుర్తించుము. [ ]

- (A) $\text{H}_2 + \text{Cl}_2 \rightarrow 2\text{HCl}$
 (B) $2\text{NH}_4\text{NO}_3 \rightarrow 2\text{N}_2 + \text{O}_2 + 4\text{H}_2\text{O}$
 (C) $2\text{Al} + 3\text{CuCl}_2 \rightarrow 2\text{AlCl}_3 + 3\text{Cu}$
 (D) $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2 + 2\text{KI} \rightarrow \text{PbI}_2 ( ) + 2\text{KNO}_3$

22. పదార్థాలు (i) ఆముం (ii) క్యార్బన్ (iii) లవణం

పై వాటిలో ఎద్దుద్వాహకము ఏది ?

- (A) (i) మరియు (ii) (B) (i) మాత్రమే
 (C) (i), (ii), (iii) మరియు (iv) (D) (ii) మాత్రమే

23. పెట్రోజెన్ ఆసుపత్రిలు ఉండే పిర్మా (గ) బండలు మరియు పై (పి) బండల పంచీ [ ]

- (A) 1σ మరియు 1π (B) 1σ మరియు 2π
 (C) 2σ మరియు 1π (D) 1σ మరియు 3π

24. దాతువును గాలి తగలుకుండా వేడి చేయడం

25. అల్లిప్రాడ్ ను సూచించే ప్రమేయ సమాపం [ ]

26. ఒక కోలమలో చేప ఉంది. వేటగాడు ఆ చేపను ఖుచ్చితంగా కాల్పాలి. అప్పు ..... [ ]

- (A) అతను చేప ప్రతిబింబాన్ని కాల్పాలి

(B) అతను చేప ప్రతిబింబానికి దిగువన కాల్పాలి

(C) అతను చేప ప్రతిబింబానికి ఎగువన కాల్పాలి

(D) అతను చేప ప్రతిబింబాన్ని గానీ లేదా ప్రతిబింబానికి ఎగువన గానీ కాల్పాలి

27. P : 'X' మూలక పరమాణు సంఖ్య 18. ఇది p-బ్లాక్ కు చెందును.

Q : 'Y' మూలక పరమాణు సంఖ్య 19. ఇది n-బ్లాక్ కు చెందును.

సరియైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము: [ ]

- (A) P - సత్యం, Q - సత్యం   (B) P - సత్యం, Q - అసత్యం
 (C) P - అసత్యం, Q - సత్యం   (D) P - అసత్యం, Q - అసత్యం

28. అయిర్-స్టేడ్ ప్రయోగాన్ని నిర్వహించుటకు కావలసిన కనీస పరికరాలు [ ]

- (A) బ్యాటరీ, కంపానె, దండయస్కాంతం, స్మిచ్, రాగి తీగ
 (B) కంపానె, బల్బు, బ్యాటరీ, అమ్మిటర్, రాగి తీగ
 (C) బ్యాటరీ, అమ్మిటర్, వోల్టే మీటర్, నింఫకం, స్మిచ్, రాగి తీగ
 (D) బ్యాటరీ, రాగి తీగ, కంపానె

29. క్రింది వానిని జతపరచండి:

Set-I

Set-II (వేడి చేసినపుడు ఉద్దారించే కాంతి రంగులు)

(i) క్యాప్రిక్ క్లోరైడ్	(a) పశువు
(ii) ప్రైనియం క్లోరైడ్	(b) ఆకుపచ్చ
(iii) పొడియం అవిరులు	(c) ఎరువు

సరియైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము: [ ]

- (A) (i)-a, (ii)-b, (iii)-c   (B) (i)-a, (ii)-c, (iii)-b
 (C) (i)-c, (ii)-b, (iii)-a   (D) (i)-b, (ii)-c, (iii)-a

30. ఈ దిగువ పట్టికను పరిశీలించండి.

పదార్థం	నిరోధకత (in $\Omega\text{-m}$)	పదార్థం	నిరోధకత (in $\Omega\text{-m}$)	పదార్థం	నిరోధకత (in $\Omega\text{-m}$)
అల్యూమినియం	2.82×10^{-8}	టంగ్స్టన్	5.60×10^{-8}	నికెల్	6.99×10^{-8}

ఏద్యాల్ వాహకత అధారంగా అధిక వాహక పదార్థాన్ని గుర్తించుము. [ ]

- (A) అల్యూమినియం   (B) టంగ్స్టన్
 (C) నికెల్   (D) పైవేవీ కాదు

31. 50 గ్రాముల పశువు పచ్చ రంగులో ఉన్న పదార్థాన్ని ఒక వాచ్ గ్లాసులో తీసుకుని ఎండలో ఉంచబడినది. కొద్ది సేపటి తర్వాత అది బూడిద/నలువు రంగులో గల పదార్థంగా మారింది.

తీసుకోబడిన పశువు పచ్చ రంగు పదార్థం సిల్వర్ బ్రోష్మెంట్. అయితే ఏర్పడిన ఉత్సవుం ఏమిటి? [ ]

- (A) సిల్వర్ ఆక్రైడ్   (B) సిల్వర్ కార్బోనేట్
 (C) సిల్వర్   (D) బ్రోమిన్

32. సాధారణంగా వయసుతో పాటుగా కంటి సర్దుబాటు సామర్థ్యం తగ్గిపోతుంది.

ఇటువంటి దృష్టిదేఖాన్ని ..... అంటారు. [ ]

- (A) దీర్ఘదృష్టి   (B) చత్వారం
 (C) ప్రాస్వదృష్టి   (D) వర్ష అంధత్వం

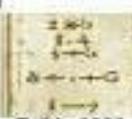
33. ఎద్దుర్కల బోమ్మలు గీయడంలో నేను చాలా బాగా ఉపయోగపడతాను. నేను కార్బన్ యొక్క

రూపాంతరాన్ని. కొండరు నన్ను కందెన లాగా ఉపయోగిస్తారు. నేను ఎవరిని? [ ]

- (A) నేలబోన్సు   (B) కర బోన్సు
 (C) గ్రానైట్   (D) గ్రాషైట్

NAGA MURTHY- 9441786635
 Contact at: nagamurthysir@gmail.com
 Visit at: ignitephysics.weebly.com

MARCH - 2017

March 2017 - Today in Science History						
Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
			1 Cuvier b. 1769	2 Marconi b. 1874	3 Bell b. 1847	4 Gamow b. 1904
5 Fracastoro b. 1516	6 MacKay b. 1879	7 London b. 1900	8 Hertz b. 1857	9 Canguilhem b. 1894	10 Michelangelo b. 1475	11 Euler b. 1707
12 Priestley b. 1733	13 Linnaeus b. 1707	14 Behring b. 1854	15 Hertz b. 1857	16 Hertz b. 1857	17 Canguilhem b. 1894	18 Diesel b. 1858
19 Watson b. 1943	20 D'Appolito b. 1846	21 Gilbert b. 1932	22 Planck b. 1858	23 Drais b. 1812	24 Leeuwenhoek b. 1632	25 Canguilhem b. 1894
26 Hooke b. 1635	27 Joyce b. 1882	28 Canguilhem b. 1894	29 Babbage b. 1819	30 Descartes b. 1596	31 	

“The Important Thing is to never stop Questioning - Albert Einstein

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
	GENERAL HOLIDAYS		1 1896	2 1972	3 1879	4 1904
	29- UGADI	12- HOLI	Henri Becquerel discovered radioactivity	Pioneer 10 launched, 1st space-craft to cross the asteroid belt	Elmer McCollum Birthday-discovered Vit-A & D	George Gamow Birthday-predicted the existence of the cosmic background radiation
5 1574 William	6 1787 Fraunhofer Birthday-	7 2009 NASA International Space Station	8 1979 Voyager 1	9 2006 NASA announced	10 1876 Graham	11 1811 Birthday of

“ఆదిత” SCIENCE MAGAZINE POWERED BY KHAMMAM PHYSICAL SCIENCE TEACHERS

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
12 1784 Birthday of Buckland, describe the partially preserved skeleton of a dinosaur.	13 1781 William Herschel discovered Uranus	14 1879 Birthday of Einstein, who developed the theory of relativity.	15 1854 Birthday of Behring, developed vaccines against diphtheria and tetanus.	16 1626 Robert Goddard made 1st launch liquid-fuel rocket.	17 1958 Vanguard 1 launched, 1st solar-satellite	18 1965 Leonov became the 1st person to walk in space.
19 1883 Birthday of Norman Haworth, synthesized vitamin C	20 1916 Albert Einstein published "Theory of Relativity."	21 1758 Birthday of Ignatz Venetz, proposed the theory that glaciers once covered much of Europe	22 1895 1st motion picture projected onto a screen, shown by inventors Auguste & Lumière.	23 1769 Birthday of William Smith, discovered rock strata could be identified by the characteristic fossils.	24 1693 Birthday of clock-maker John Harrison.	25 1655 Huygens discovered Titan, moon of Saturn.
26 1516 Birthday of Conrad Gesner, one of the founders of modern zoology.	27 1845 Birthday of Wilhelm Roentgen, who discovered X-rays.	28 1935 Goddard made 1st successful launch of a rocket.	29 1974 Mercury 10 made the 1st of three flybys of Mercury, returning many photos of its surface.	30 1842 Crawford- 1st person to use ether as an anesthetic during surgery.	31 1839 Birthday of Nikolai Przewalski, discovered the world's only species of wild horse.	

February 2017						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

April 2017						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
1	2	3	4	5	6	7
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Prepared by Ramzan Ali,
9494362244,
www.manateachers.in

ఈ నెలలో ప్రతి రోజు

సంవత్సరంలోని ప్రతి రోజుకూ ఏదో ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. కొన్ని మధురస్మృతులైతే, మరికొన్ని విషాద గుర్తులుగా ఉంటాయి. మార్చి నెలలోని రోజుల ప్రత్యేకత విషాద శాస్త్ర పరంగా ఏంటో చూద్దాం.

తెగీ	ప్రత్యేకత
1	రేడియో ధార్మికతను కనుగొన్న రోజు (హెన్రీ బెకరెల్) (1896)
2	తోలిసారిగా సూపర్ సానిక్ విమానం ఎగిరిన రోజు (1969)
3	రాబర్ట్ హుక్ వర్ధంతి(వృక్ష కణం వర్ణించిన వారు) (1703)
4	జ్ఞాన్ గామోవ్ జయంతి(ప్రఖ్యాత సైన్స్ రచయిత) (1904)
5	వోట్ వర్ధంతి(బ్యాటరీ ని రూపొందించినవారు) (1827)
6	వేగా - 1, హీలీ తోక చుక్క ఫోటోలను పంపిన దినం (1986)
7	అట్టోహోన్ జయంతి(అఱు విచ్చిత్రిని కనుగొన్న వారు) (1905)
8	సైన్స్ బోధనకు మెళకువలు తెల్పిన మైఫోల పోస్టర్ జయంతి (1836)
9	వేగా - 2 ను హీలీ పైకి ప్రయోగించిన రోజు (1986)
10	తోలిసారిగా గ్రహం బెల్ ఫోన్సో మాట్లాడిన రోజు (1876)
11	అలెగ్జాండర్ ప్లమింగ్ వర్ధంతి(పెన్సిలిన్ ను కనుగొన్నవారు) (1955)
12	డోరోతి క్రోపుట్ హాడ్జ్ జయంతి(బి-12 విటమిన్ నిర్వాణం తెలిపిన వారు) (1910)
13	జోన్స్ ప్రీస్ జయంతి (ఆక్సీజన్ కనుగొన్నవారు) (1733)
14	ఆలఘర్ ఐన్ స్టీన్ జయంతి(సాప్క సిద్ధాంత కర్త) (1879)

15	జాన్ సో జయంతి(కలరా వ్యాప్తిని కనుగొన్నవారు)(1813)
16	జార్జ్ సైమన్ ఒమ్ జయంతి(ఒమ్ నియమ కర్త) (1789)
17	కీసైయన్ డాఫ్టర్ వర్డంతి (డాఫ్టర్ ఫలితం) (1856)
18	మొదటి సారి అంతరిక్షంలో లియోపూవ్ నడచిన రోజు (1965)
19	సర్ జాన్ మార్ఫల్ జయంతి(ప్రాచీన భారత చరిత్రను ప్రపంచానికి తెలిపిన వారు)(1876)
20	ప్రపంచ అటవీ దినోత్సవం
21	టేలర్ వర్డంతి (శాస్త్రియ యాజమాన్య పద్ధతి తెలిపినవారు)(1915)
22	ప్రపంచ జల దినోత్సవం
23	ప్రపంచ వాతావరణ దినోత్సవం
24	క్షయ రోగ కారక బాసిల్లన్ ను రాబర్డ్ కోచ్ ప్రకటించిన రోజు (1882)
25	భారత మొదటి సూపర్ కంప్యూటర్ ప్రారంభించిన రోజు (1989)
26	వేనేరా -8 అంతరిక్ష నోకను రఘ్య ప్రయోగించిన రోజు (1972)
27	రాంట్ జన్ జయంతి (ఎక్స్ కిరణాలను కనుగొన్నవారు)(1845)
28	అమెరికా స్వాక్ష్మియర్ ప్లాంట్ లో రేడియో ధార్మికత వెలువడిన రోజు (1979))
	అమెరికా వారి మేరైనర్ -10 బుధ గ్రహ చిత్రాలను పంపిన రోజు (1974)
	ఈథర్ ను అనస్తిషియాకు వాడిన రోజు(క్రాఫర్ లాంగ్) (1842)
	రాబర్డ్ బున్సెన్ జయంతి(బున్సెన్ బర్నర్ ను, సీసియం మూలకాన్ని కనుగొన్నవారు)(1811)

సికించా:

భరణి కుమార్, స్క్యూల్ అసిస్టాంట్,

జి.ప.ఉ.పా.దూడి వెంకటాపూర్, యాదాద్రి జిల్లా.

